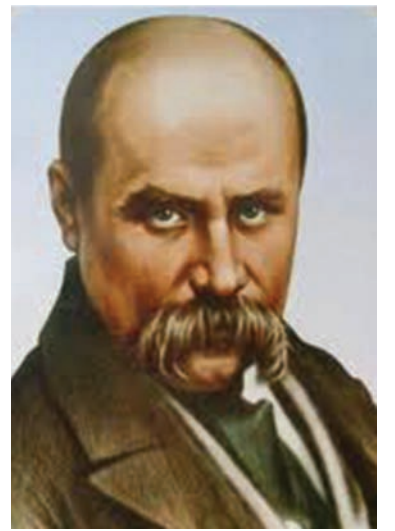

Український ВІСНИК

Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XXII. № 21-22 (листопад) 2015

Фото для історії:
Президія VII-го З'їзду
Союзу Українців Румунії.
Виступає Микола Мирослав
Петрецький

Прочитайте:

- ❖ Програма кандидата на голову Союзу Українців Румунії Миколи Мирослава Петрецького на VII-му З'їзді
- ❖ Інтерв'ю з новообраним головою Союзу Українців Румунії Миколою Мирославом Петрецьким
- ❖ VII-ий З'їзд СУРу – із записника делегата-ветерана: «Той мурує, той руйнує...»
- ❖ «Маргіналії» до VII-го З'їзду Союзу Українців Румунії
- ❖ Звіт діяльності Сатумарської філії СУРу
- ❖ Негостина будує душевні мости
- ❖ Культурний детектив

«ТОЙ МУРУЄ, ТОЙ РУЙНУЄ...»

Не буде перебільшенням так назвати, за словами Тараса Шевченка, коментар про VII-ий З'їзд СУРУ, що пройшов в останні дні жовтня року божого 2015 у Сігеті на Мараморощині. Як один із засновників нашої національної організації та учасник всіх її форумів, і як літописець понад 25-річного її існування, я зміг переконатися, що це наче наша українська «специфіка»: одні будують, інші руйнують, бо не можуть вгамувати свого «неситого ока», заздирності, манії верховодити. Руйнувати не тяжко, коли стіни будови ще недостатньо укріплені, а будівничі не мають в руках і умах бездоганного, орієнтованого на майбутнє проекту, не замислюються над тим, що будівля мусить бути така стійка, щоби змогла витримати всі майбутні бурі. Ще гірше тоді, коли обраний проводир нехтує волею виборців. А історія довела, що навіть найрозумніший і найвольовіший лідер будувати щось сам, на власний розсуд, не може. Це не його власність і не його право, а тільки обов'язок вести громаду правильною дорогою, обов'язок, доручений виборцями на визначену каденцію.

Його похибок, збочення, ледве чекають ті, в яких «несите око». Наша чвертьвікова історія, на жаль, знає не один приклад руйначів української єдності. Був розкол української громади на дві організації за часів першого голови СУРУ, внаслідок якого виник ДСУР, прозваний «одуром»; слідувала «морганівщина», до якої примкнув пузанчик-ґріжачок зі своїми прихвоснями, були й інші спроби прибрати до рук чи ослабити СУР брудними наклепницькими кампаніями.

В останній час ця кампанія ведеться електронними засобами – руйначі виливають свою жовч по фейсбуку. А невдачі озлоблюють їх ще дужче.

А проводу СУРУ, справжнім українцям, замість того, щоби зміцнювати стіни будови, доводиться постійно обганятися від зазіхань різного непотрібу, включно судовими процесами.

Один із високих закордонних гостей на VII-му з'їзді СУРУ, бачачи бурхливі (та зовсім нешляхетні і непродуктивні) зіткнення між прихильниками двох кандидатів на голову Союзу, назвав нашу організацію найдемократичнішою з усіх діаспорних українських організацій. Не можу бути з ним згідний. Бо демократія – це конфронтація концептів, ідей, проектів, це «двобій», з якого переможцем виходить той, в якого аргументи найсильніші, найпереконливіші, і він перемагає тільки ними, а не безпідставними обвинуваченнями.

Цікаво б дізнатися, чи той високий гість дотримується і зараз своєї думки, дізнавшись, що кандидат, депутат Іван Марочко, програвши змагання, оскаржив результат виборів у суді. Це зробив парламентарій, котрий у законодавчому форумі повинен пильнувати, аби прийняті закони були демократичними.

Не відаю, чи високі закордонні гості від міжнародних українських форумів (пані Ярослава Хортяні і пан М. Ратушний) знали

про те, що кандидат Іван Марочко основував свою передвиборчу кампанія майже виключно на обвинуваченні проводу СУРУ у численних «гріхах», обіцяючи українцям, якщо стане головою Союзу, якийсь ілюзорний «новий початок», який мав би, мовляв, виходити із повного заперечення минулого. Про цей початок нібито гласила оприлюднена Платформа кандидата Івана Марочка, яка, крім стерильних стеротипів, прописних істин і загальних принципів, не пропонувала українцям ніякого обґрунтованого проекту.

Я прочитав Платформу у жахливому українському варіанті, тобто у перекладі з румунської мови. Вже за таку кричущу неграмотність виборці могли не віддати

На першому плані Богдан та Ірина Мойсей.
Позаду них (зліва направо) М. Михайлюк, Іван Ковач з дружиною.

йому свій голос. Адже у Статуті ясно зазначено, що голова СУРУ повинен володіти українською мовою.

Коли пан Марочко кандидував на депутата румунського Парламенту від СУРУ, я стояв за ним горою: молодий, презентабельний юрист – будуть зміни.

Та коли висунув свою кандидатуру на голову СУРУ, я радив йому (при свідках) відмовитися від цього наміру до пори, до часу: спочатку хай оволодіє українською мовою на пристойному рівні, ознайомиться з нашою історією, культурою, літературою, хай робить тим часом свою депутатську справу і, таким чином, може сподіватися і на другий мандат. Бо інакше ризикує втратити все. Як у воду дивився. А ще радив пану депутату вести конструктивну, а не деструктивну політику, постійно конфліктуючи з проводом СУРУ. Треба важити на те, що спільне, а не на те, що роздільне.

Пан Іван Марочко програв на VII-у З'їзді Союзу українців Румунії з дуже малою різницею голосів, та не мав шляхетності визнати свою поразку і заявити, що залишиться вершити спільно з новим головою і новим проводом українську загальну справу. Замість

того, коли було оголошено склад Президії та Ради СУРУ, проголосований більшістю делегатів, він демонстративно вивів із залу своїх прибічників. Жест геть недемократичний, який йде врозріз із волею виборців. А потім, як сказано вище, ще й подав до суду. У народі про таке кажуть: «Якщо собі не дам, то й другому не дам...»

Про «урок» останнього українського форуму напишу пізніше, коли все «осядеться» і новий провід почне втілювати в життя положення Програми, яку представив на З'їзді новообраний голова СУРУ Микола Мирослав Петрецький, за якого я віддав свій голос, бо якби навіть «упав би з неба» на форум, вона переконала б мене: це перша ґрунтовно обдумана, конкретна і реалістична програма дії за всю історію існування СУРУ. В ній немає пишного окозамілювання, відразу видно, що розроблена на основі тверезого аналізу стану речей у всіх ділянках роботи СУРУ як в центральному плані,

так і на місцях.

Новообраний голова вибрав собі за співробітників людей, з якими, вважає він, зможе працювати. Не мені судити цей підбір, моє завдання бути об'єктивним журналістом і судити результативність роботи нового проводу СУРУ. А дотепер я переконався, що Мирослав Микола Петрецький володіє рисами керівника, який уміє прислухатися до думок інших, сприймати як слушні зауваження і пропозиції, так і критику «Таких членів СУРУ нам треба шанувати, а не засуджувати тільки за те, що вони говорять правду» – зазначається у Програмі дії. В інтерв'ю ужгородському телеканалу, на запитання тележурналіста Барбіла, чи я, Михайло Михайлюк, якого він шанує за журналістську деонтологію, і за нового проводу СУРУ буде писати правду, я відповів ствердно – «честь мундира» у мене понад усе, і після понад півстоліття журналістики інакше поступати не можу. Сподіваюсь, що новий провід СУРУ даватиме мені якнайбільше нагод писати позитивно про його роботу.

Михайло МИХАЙЛЮК

ПРОГРАМА КАНДИДАТА НА ГОЛОВУ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ МИКОЛИ МИРОСЛАВА ПЕТРЕЦЬКОГО, ПРЕДСТАВЛЕНА НА VII-му З'їзді СУРу

I. Презентація кандидата

Народився в українському селі Верхня Рівня (повіт Марамуреш) в українській учительській сім'ї з глибоким українським корінням з діда-прадіда.

Закінчив коледж імені Драґоша Воде в місті Сіґету Мармаціей по спеціальності «математика-інформатика».

Випускник економічного факультету Клузького університету імені Бабеша Бояй, спеціальність – «економіст-бухгалтер з інформаційних систем управління».

Після закінчення факультету поступив на юридичний факультет зі спеціальності «адміністративне право та статус державного службовця», який закінчив на «відмінно».

В 2006 році разом з професором Іваном Арделяном заснував Клузьку філію Союзу українців Румунії. В період 2006-2011 років був заступником голови Клузької філії Союзу українців Румунії. В цей період (2006-2011) був членом Ради Союзу українців Румунії.

В період 2009-2012 років був радником депутата румунського парламенту, голови Союзу українців Румунії Степана Бучути.

З 2011 до 2014 р. був радником з економічних питань Союзу українців Румунії. В період 2012-2014 років працював секретарем Адміністративної комісії Ради меншин Румунії і був членом Юридичної комісії Світового Конгресу Українців.

В період 2013-2015 років працював на посаді відповідального з питань фінансів СУР, а з 2014 р. займав посаду директора з питань економіки та фінансів в СУРі.

II. Пропозиції щодо діяльності СУРу

Вважаю, що майбутній Провід Союзу українців Румунії на чолі з його головою повинен продовжувати проекти, розпочаті засновниками організації, особливо щодо збереження і розвитку фундаментальної мети Союзу українців Румунії, а саме – захист права на вираження і просування етнічної, мовної, культурної та релігійної ідентичності української меншини, відродження, єдність і формування національної самосвідомості, захист індивідуальних та колективних прав своїх членів і зміцнення співробітництва між Румунією та Україною.

Підкреслюю слово **провід**, щоб звернути увагу на те, що до керівного складу Союзу українців Румунії повинні входити молоді й освічені люди, а також люди із досвідом, котрі знають реальні проблеми, з якими стикається українська громада Румунії. До керівного складу повинні входити особи з почуттям відповідальності, котрі ставлять найвище інтереси співтовариства, а не особисті інтереси, люди, які не хочуть поділу українців в Румунії та формування кількох організацій однієї і тієї ж етнічної меншини.

Вважаю, що до керівництва СУРу повинні входити молоді люди, які, поряд з досвідченими членами, можуть зрозуміти інтереси Союзу українців Румунії, стати джерелом додаткової енергії, свіжих сил, оживляти ряди членів Союзу, представляючи спільні інтереси як Союзу зокрема, так і українців Румунії загалом.

Вважаю, що керівництво Союзу має бути у постійному контакті з повітовими організаціями, з головами повітових та місцевих організацій. Потрібно організувати щорічні зустрічі, де будуть представлені звіти комісії СУР.

Пропоную, щоб до складу повітових комітетів

входили голови всіх місцевих організацій, а також, щоб вони мали пріоритет для участі як делегати на конгресах СУРу.

III. Поліпшення організаційних та фінансових можливостей СУРу

Ми повинні зосередитися на поліпшенні іміджу і популяризації діяльності Союзу українців Румунії шляхом надання логістики повітовим організаціям та редакціям СУРу для того, щоб їх представники змогли брати участь у заходах, організованих як у Румунії, так і за її межами.

Важливим фактором для розвитку Союзу українців Румунії, на мою думку, є діяльність комісії СУР. Для її покращення пропоную:

1. Включити до складу комісії СУР тих членів, котрі мають відповідні знання та належну підготовку й можуть успішно реалізувати проекти, які пропонує Союз українців Румунії.

2. Створити комісію з розробок проектів та налагодження партнерських відносин. Ця комісія буде відповідати за вибір надійних партнерів для нашого Союзу і буде розробляти проекти для:

- знання і просування прав та мови української меншини в різних галузях, просування іновативних рішень в галузях культури, освіти, знань та збереження матеріальної і нематеріальної культурної спадщини національних меншин;
- підтримки відновлення ремесел і традицій, які характерні для української меншини для того, щоб стимулювати розвиток і компетентність у цій галузі;
- просування форм вираження у сфері культури і сучасного мистецтва;
- заохочення і підтримка української молоді для того, щоб вона активніше брала участь в українському суспільному житті і в суспільному житті загалом;
- підвищення кваліфікації української молоді.

Європейські проекти є альтернативним джерелом для фінансування Союзу українців Румунії, для заходів, що не включені у Протокол, який підписали Союз українців Румунії та Генеральний Секретаріат Уряду через Департамент міжетнічних відносин.

На жаль, у наш час жодна організація, яка належить національним меншинам Румунії, не має належного організованого підходу щодо доступу до європейських фондів і не може представляти себе зовнішньому аудиту для європейських фондів. Для цього необхідно розробити відповідні внутрішні управлінські процедури та моніторинг щодо можливостей доступу до європейських фондів та заснування навчальних центрів для формування спеціалізованого персоналу і спеціалізованого штату фахівців у сфері управління ризиками.

Таким чином, ці проекти будуть продовжувати і зміцнювати захист української меншини Румунії, вони можуть налагодити стійкі партнерські відносини між державними структурами та Союзом українців Румунії, допоможуть студентам українського походження, будуть підтримувати освітні програми, спрямовані на вивчення української мови і краще розуміння необхідності збереження української культури, українських традицій та українського фольклору.

Союз українців Румунії стикається з численними проблемами щодо фінансової підтримки для малозабезпечених людей і, як відомо, з державних фондів Союз не має права надавати таку допомогу. Саме тому, вважаю, що керівництво СУРу разом з комісією з соціальних питань і сім'ї повинні організувати благодійні заходи, такі, як

заходи, організовані СУРом для допомоги військовим, які воювали на Східному фронті України, і налагодити партнерські відносини з бізнесменами українського походження і не тільки, для отримання пожертвувань і спонсоризування українських малозабезпечених сімей.

Вважаю, що майбутнє керівництво СУРу повинно об'єктивно інформувати своїх членів і всіх громадян Румунії про фінансові можливості СУРу та реальні його можливості щодо фінансування певних проектів, а також про обов'язки членів Союзу українців Румунії.

Враховуючи те, що живемо в ері інтернету, вважаю, що в найближчому майбутньому ми повинні ставити акцент на поліпшення онлайн-го іміджу СУРу, а також додати до головного веб-сайту Союзу українців Румунії сторінки для кожної повітової організації, щоб кожна така організація мала свою вебсторінку, де б змогла розміщувати всю необхідну інформацію, новини, склад комітетів та ін.

IV. Культура

Як добре знаємо, дзеркалом будь-якої етнічної меншини є культура. Не треба забувати, що популяризує нашу культуру, ми популяризуємо нашу єдність, традиції, звичаї та рідну мову.

Для того, щоб краще віддзеркалювати українську культуру в Румунії, думаю, що майбутнє керівництво СУРу повинно включити до свого складу видатних українських інтелектуалів. Вважаю, що треба ознайомити якнайбільше людей з українською культурою та історією. В містах, де проживають українці, можна в парках спорудити погруддя видатних українців, які є знаковими для нашої культури. В тих містах, де місцеві ради відмовляють у підтримці таких пропозицій, пропоную створити разом з іншими меншинами «алеї меншин» для того, щоб легше змогли реалізувати свої проекти і мали можливість ознайомлювати все більшу кількість громадян з нашою історією та культурою.

Так як каже прислів'я – **«Книги є носії цивілізації. Без книг історія не говорить, література не має голосу, наука нерухлива, а мислення та медитація призупинені»**. Бо діяльність Союзу українців Румунії залишається матеріалізована в його виданнях. Хоча діяльність Союзу досить результативна, слід розуміти, що нам треба передати свої знання майбутнім поколінням. Для цього нам потрібно:

- Залучити до Союзу українців Румунії молодих журналістів, випускників українських факультетів, з яких під опікою засновників СУРу наші

(Продовження на 4 стор.)

ПРОГРАМА КАНДИДАТА НА ГОЛОВУ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ МИКОЛИ МИРОСЛАВА ПЕТРЕЦЬКОГО, ПРЕДСТАВЛЕНА НА VII-му З'їзді СУРу

(Початок на 3 стор.)

головні редактори змогли б формувати майбутнє покоління українських журналістів Румунії, так щоб журналістська діяльність СУР не зникла, її продовжували і наступні покоління.

- Підтримати молодих письменників, публікуючи їхні твори, беручи участь разом з ними на книжкових ярмарках, виставках, симпозиумах, організованих як на території Румунії, так і за її межами.

- Підвищити тираж книговидавань, який для деяких організацій є замалий.

- Розробка брошур і рекламних матеріалів для кожної повітової організації СУРу, в яких буде представлена історія, звичаї і традиції українців кожної частини країни.

Вважаю, що ще одним важливим аспектом поширення української культури є побудова культурних центрів, в основному в українських організаціях, де більша частка – це жителі українського походження, де можна досліджувати, передавати і поширювати українську культуру.

Хоча впродовж останніх років українська молодь почала брати більш активну участь у заходах, організованих СУРом, вважаю, що в найближчому майбутньому ця участь повинна збільшитись. Це сприятиме збереженню української культури і традицій. У зв'язку з цим доречними будуть наступні заходи:

- Організація спортивних змагань серед українців;

- Влаштування спортивних залів у приміщеннях СУРу для молодих українців;

- Забезпечення обладнанням та всім необхідним спортивних команд повітових організацій Союзу українців Румунії.

- Забезпечення ансамблів Союзу українців Румунії традиційними костюмами та музичними інструментами;

- Сприяти заснуванню на рівні кожної повітової організації СУР напівпрофесійних ансамблів;

- Надавати фінансову підтримку хореографам та керівникам художніх ансамблів згідно з правовими нормами;

- Укладання угод партнерства з українськими школами та церквами щодо сприяння у вивченні української мови і збереженні української культури та української етнічної ідентичності (організовуючи спільні культурні заходи, поїздки, подорожі по країні і т.д.).

- Підтримка знакових заходів та фестивалів, які проводить кожна повітова організація, і в яких представлена українська культура (фольклор, одяг, традиції, звичаї тощо) кожного повіту, де проживають українці.

- Підтримка жіночої та молодіжної організацій СУРу, розвиваючи спільні проекти та події, які будуть включені в культурну програму Союзу українців Румунії і які будуть відповідати статуту СУРу. Як знаєте, в останні роки все більше молоді не розуміє небезпеки для української меншини Румунії від створення паралельних організацій, які можуть бути легко асимільовані і таким чином через 10-15 років Союз українців Румунії може залишитись без молодих членів.

- Підписання партнерських угод з шкільними інспекторатами та школами, де навчаються учні українського походження, про відносини, які

можуть сприяти піднесенню цінностей української молоді та інформування про їхні заслуги в сурівській пресі і не тільки.

Не треба нам забувати і про початі проекти Союзом українців Румунії на рівні різних філій, які мають бути належним чином реалізовані новим проводом Союзу.

Вважаю, що майбутній провід СУРу, на чолі з його головою, повинен складатися з достойних людей, з осіб, котрі можуть об'єднати українців Румунії з усіх повітів, де проживають українські громади. До проводу СУРу слід залучити тих, хто не буде робити марних обіцянок нашим українцям, людей, які ставлять найвище інтереси українців Румунії та Союзу, котрі не будуть відрізняти українців Румунії по повітах, а вважатимуть їх єдиним цілим, осіб, які не будуть йти у протилежному напрямі, представників громад з глибоким сурівським корінням, а не таких, що появляються в нашому сурівському житті як гриби після дощу.

Не треба забувати наших засновників та наших досвідчених членів, знання яких та український дух нам треба зберегти і передати нашим дітям. Цих членів СУРу нам треба шанувати, а не засуджувати тільки за те, що вони говорять правду...

Хочу закінчити свій виступ наступною притчею: «В лісі стоїть столітній величезний дуб. Одного літа, після теплого дощичу, появляється гриб, який каже дубові: «Іди набік, бо тут росту я». Наступного дня прийшла людина за грибами, яка зірвала його, а дуб залишився і надалі на своєму місці». Хочу запевнити вас, що СУР залишиться і надалі, бо воля українців Румунії велика.

Хочу подякувати комітетам філій СУРу та делегатам за їхню підтримку та надане мені довір'я, голові СУРу, і, не в останню чергу, засновникам СУРу за те, що завдяки їхній вірі у культуру, традиції та українську мову ми сьогодні маємо нагоду бути на VII-му З'їзді Союзу Українців Румунії, і за це я вклоняюсь вам усім.

Слава вам всім, Слава українцям Румунії, Слава Союзу українців Румунії та Слава Україні!

ЗВІТНИЙ ВИСТУП ГОЛОВИ СУРу СТЕПАНА БУЧУТИ

Шановні пані і панове, делегати і гості З'їзду!

Сьогоднішній наш З'їзд, уже сьомий, проходить після понад 25-ти років від заснування Союзу українців Румунії. Можна сказати, що це немалий період, це чверть століття.

В історії говориться і рахуються події по різних століттях, але і чверть століття це зараз життя одного покоління. Багато молоді, присутньої на З'їзді, народилася під час Грудневої Революції 1989 року. Теперішня молодь здатна перебрати у свої руки те, що після революції зробили і намагалися зробити перші засновники СУРу. Серед нас присутні кілька засновників СУРу: Михайло Михайлюк, Микола Корсюк, Іван Ковач, Ірина Ковач-Петрецька та інші. Вони ще в грудні 1989 року зібралися у Бухаресті і поставили основи теперішнього Союзу. Примір бухарестських членів засновників перебрали й інші свідомі українці в різних краях Румунії, а головню на Мараморощині, Південній Буковині, Банатах і Добруджі. Не буду згадувати всіх тих свідомих українців, які скоро після революції невтомно зорганізували українські громади і ввели їх до теперішнього Союзу українців Румунії.

Про це я багато писав, головню з нагоди відзначення 65-ої річниці нашо-

го традиційного часопису «Вільне слово», який до революції називався «Новий вік», або з нагоди 25-ої річниці від заснування Союзу українців Румунії, на урочистостях, які відбувалися тут, у місті Сігеті Марамороського повіту.

Урочистості відбулися в Сігеті, тому що 25 років тому тут відбулася перша Крайова конференція українців.

Про першу конференцію СУРу Мараморощини головний редактор часопису «Вільного слова» Іван Ковач, заступник голови тимчасового комітету СУРу, написав своє надзвичайне враження: «Конференція своїм розгортанням довела святую істину – кров людська не водиця, а отже до залу прийшли всі ті, зокрема делегати Союзу українців сігетської і баямарської околиць, яких не можна було запідозрити в непевності щодо потреби свого рідного, навпаки. І кожне село, навіть оте, що найменше, прийшло з своїми представниками, з людьми, гідними славних епітетів, які вмітять, коли буде потрібно поборюватись за якнайповніше і якнайгідніше представництво, на якому б високому рівні воно і не було».

Це було перше велике свято для українців.

Дотоді і тепер місто Сігет було і є культурним центром, не тільки для румунів, мадярів, євреїв, але і для українців.

Адже, шановні молоді делегати, я раджу вам, щоб ви перебрали від перших засновників СУРу, від нас, все те, що добре, всі ті приклади, які вам сподобалися, всі ті дії, які привели нашу організацію до високого рівня, оціненого Світовим Конгресом Українців, Європейським Конгресом чи Українською Всесвітньою Координаційною Радою.

Не лишайтесь під впливом тих негативістів, які дотепер нічого не зробили для СУРу, а ще ставили різні перепони.

Перед з'їздом відбулися місцеві та повітові вибори.

У Арадї, Ботошанах, Галаці, Караш Северіні, Клужі, Ясах, на Мараморощині, у Сату Марє, Сучаві, Тіміші, Тульчі і Бухаресті. В деяких організаціях і я брав, участь в їхніх виборах. З цієї нагоди радив місцевим та повітовим органам, щоб у провід пропонували і обирали свідомих українців, які працювали дотепер на користь української громади і не нарікали їхню працю.

На жаль, можемо констатувати, що в деяких бюро чи комітах Союзу українців Румунії втрутилися деякі бувші члени організацій, які були пока-

(Продовження на 6 стор.)

Інтерв'ю з новообраним головою Союзу українців Румунії **МИКОЛОЮ МИРОСЛАВОМ ПЕТРЕЦЬКИМ**

– Наполеон – великий полководець і реформатор Франції – спонукаючи своїх воїнів до бойової звитяги, говорив, що кожний солдат носить у своєму ранці маршальський жезл.

Коли ж ти, Микола Мирославе Петрецький, усвідомив, що у твоєму уявному ранці прихований «жезл» лідера Союзу українців Румунії? Коли з професором і поетом Іваном Арделяном засновував Клузьку сурівську організацію і став членом Ради СУРУ, коли був радником українського депутата Степана Бучути, а останні роки економічним директором СУРУ, маючи нагоду бути в курсі всіх справ нашої організації? Важило і те, що ти належиш до молодого покоління сурівських активістів, які мають нову візію на роль і завдання нашої української організації, відчуваючи, що вона, молодь, може влити новий оновлюючий струмінь в її діяльність, в якій за чверть століття нагромадилося немало рутини та інертності?

Який був останній найсильніший поштовх, що спонукав тебе кандидувати на голову СУРУ на VII-му З'їзді?

– Чесно кажучи, ще 4-5 років тому я не усвідомлював, що у моєму уявному ранці прихований «жезл» лідера Союзу українців Румунії. Та бувший голова СУРУ, теперішній почесний голова, Степан Бучута, на одній повітової конференції СУРУ, перед VII-им Конгресом, заявив перед делегатами та запрошеними, що бачить у мені майбутнього голову СУРУ, а це мало схвальний відгук серед присутніх. На мою думку, головне те, що у мене бачили той «жезл» люди, заслужені сурівці, бо якщо це був би бачив тільки я, то впевнений, що сьогодні не давав би Вам цього інтерв'ю.

Пам'ятаю, що як Степан Ткачук, так і Степан Бучута, казали цікаву річ: для того щоб дійти до певного рівня, кожна людина має перейти певні етапи, сходи, для того, щоб набрати досвіду, займати ту або іншу посаду. Щодо мене, то вами згадані посади дали мені досить досвіду для того, щоб бути в курсі всіх справ, які стосуються нашої організації, але, як всі знають: доки людина живе на цьому світі, вона все буде вчитись.

Можливо, важило і те як я виступав перед делегатами та запрошеними VII-ого З'їзду. Важливим є той факт, щоб молоде покоління почало діяти разом з нашими засновниками, активістами, які мають чималий досвід в цій нелегкій роботі. Думаю, що така візія принесе той струмінь, про який Ви говорите. Не треба забувати, що нове покоління, якщо не буде діяти під опікою людей, про яких я вище згадував, тоді, я вам це кажу за своїм досвідом, воно цього не зрозуміє, бо тільки зсередини можна зрозуміти реальну роль Союзу українців Румунії.

Останній найсильніший поштовх, який спонукав мене кандидувати на голову СУРУ на VII-му З'їзді, окрім від пана Степана Бучути, був з боку більшості наших повітових комітетів, їхніх голів та делегатів, які не тільки пропонували мене на посаду голови, але і підтримали, хоча на них чинився чималий тиск збоку, щоб вони змінили свою думку, але вони цього не зробили, за що я їм дуже вдячний.

– Про таких, як ти, у народі кажуть: молодий але ранній, а я додав би, що й раціональний, прагматичний. Ці риси особливо виступають у Програмі дії, яку ти представив на З'їзді і яка справила на мене і на делегатів, з якими я говорив про неї, дуже позитивне враження. Вона ставить наголос саме на ті проблеми, які вже багато років є дуже вразливими у діяльності провладу СУРУ і на місцевому рівні. Зокрема це робота комісії, яку ти вважаєш «важливим фактором для розвитку СУРУ». Ти здав собі справу, що деякі комісії були тільки «декоративними»?

– Так, як я сказав вище, той факт, що протягом багатьох років в рамках Союзу українців Румунії я займав різні посади, це дало мені нагоду ознайомитись з проблемами, які, на мою думку, стоять перед нами. Так я запримітив, що суттю цих проблем в великій мірі були наші комісії, які за браком кваліфікованих людей не склали за останні 4 роки навіть своїх регламентів, за яким вони мали би працювати. Таким прикладом, на жаль, була і молодіжна організація СУРУ, яка замість того, щоб з'єднати молодь Румунії під крилом СУРУ, допустила, щоб були створені кілька інших молодіжних організацій. Як ви добре знаєте, робота, яка стоїть перед

нами, не може бути виконана тільки одною особою. Я думаю, що якщо наші комісії будуть виконувати свою роль і не будуть «декоративними», а я за цим буду наглядати, тоді, я впевнений, що проблеми, які стоять перед нами, будуть менші, а діяльність СУРУ буде краща.

– Тебе чекає велика й нелегка робота. Насамперед мусиш переконати прихильників контркандидата, що внаслідок демократичних виборів у СУРі немає переможців і переможених, що всі повинні ставити загальні інтереси української громади вище особистих амбіцій. Які будуть у тебе перші кроки у цьому напрямку?

– Я думаю, що вибори були демократичні, цей факт підтвердила і делегація СКУ на чолі з першим заступником голови СКУ пані Ярославю Хортяні, та делегація УВКР на чолі з її головою, паном Михайлом Ратушним, які були присутні на нашому З'їзді. Головне для нас, Союзу, є не ставити наперед власні інтереси та амбітність, а загальні інтереси українців Румунії та СУРУ. Ви знаєте з власного досвіду, що трапляється тоді, коли керівники і члени Союзу ставлять власні інтереси на перший план. Сподіваюсь, що цього вже не буде. Насамперед я маю на меті співпрацювати з усіма, а головне з повітовими комітетами, для того, щоб ми могли говорити про українців Румунії, як про єдине ціле, не відрізняючи їх по повітах.

– Коли ти оголосив склад команди, з якою бажаєш працювати (перших заступників, заступників, членів президії), це викликало обурення, далеко не демократичне і некультурне, в таборі тих, котрі голосували за твого контркандидата. Можна сподіватися, що така реакція була тільки миттєвим спалахом на «поразку» того, за якого проголосувала майже половина делегатів і що у них переможе здоровий глузд?

– Головне зрозуміти і гідно прийняти поразку. Не можуть існувати два переможці. Це означає демократію, більшість вибрала, а переможені повинні подати руку переможцям та іти до співпраці. Ставили на голосування як склад команди, їх кількість, так і кожного члена номінально. Дотепер Президія мала в складі, окрім голови, тільки перших заступників та генерального секретаря, а зараз до складу Виконавчої Президії входять голова, перші заступники, заступники, генеральний секретар, секретар та скарбник, а до складу Ради, окрім членів Президії, входять всі голови повітових організацій, щоб кожен повіт мав свого представника.

– Як на мене, підбір співробітників, які входять до керівних органів СУРУ, обдуманний. Адже до них входять від старійшини українського активу Івана Лібера до молодих інтелектуалів, таких як Михайло Трайста чи Богдан Мойсей. Це поєднання

**інтерв'ю взяв
Михайло МИХАЙЛЮК**

(Продовження на 7 стор.)

ЗВІТНИЙ ВИСТУП ГОЛОВИ СУРУ СТЕПАНА БУЧУТИ

(Продовження з 4 стор.)

рані або викинуті з організації, які завдали Союзів великої шкоди. Тут я не буду давати приклади, але новий провід СУРУ, Рада чи Виконавча Президія мають за головний обов'язок перевірити всі місцеві і повітові вибори, а головне там, звідки до центрального проводу дійшли різні скарги.

По-моєму міркуванні і тут, між делегатами, бракують знамениті колишні активісти СУРУ, ветерани української справи.

До статистики членів СУРУ я не зміг добратися тому, що не всі голови повітових філій надіслали завчасно всі ситуації, тобто списки членів місцевих організацій з підписами і уточненнями про дані членів від голів місцевих і повітових організацій. Таким чином, щоб я не помилив число членів СУРУ, не представляю його вам, але думаю, що голови повітових організацій та голова бухарестської організації у своїх доповідях дадуть вам точне число членів їхніх організацій.

Щодо фінансових ресурсів СУР треба сказати, що за останні чотири роки вони склалися із державних субсидій і членських внесків та банківських рахунків (доходів).

Згідно фінансових документів СУРУ, за період 2011- 2015 роки всі доходи були на суму 22.203.239 леїв. Із загальних витрат СУРУ за цей період, тобто 21.762.500 леїв, зісталися не витрачені 440.739 леїв, які до кінця року будуть витрачені для подій та інвестицій, передбачених на цей рік.

Від Уряду СУР дістав державні субсидії у сумі 21.840.070 леїв.

Членські внески становлять 13.278 леїв. Від банківських рахунків 195.434 леїв.

Щодо членських внесків маємо таку ситуацію за останні 4 роки: Арад - 0 леїв; Ботошани - 0 леїв; Бухарест - 1818 леїв; Караш Северін - 1296 леїв; Клуж - 1936 леїв; Галац - 0 леїв; Яси - 240 леїв; Мараморощина - 2838 леїв; Сату Маре - 1665 леїв; Сучава - 500 леїв; Тіміш - 2865 леїв; Тульча - 120 леїв.

Такином, у філіях Арад, Ботошани, Галац зовсім бракує членських внесків. Ситуація внесків занадто слабка. Якби внески платили всі кореспонденти преси і службовці СУРУ, то мали зібрати більшу суму, але це залежить і від свідомості членів.

Про фінансові ресурси та їх витрату представить звіт фінансово-економічний відділ, очолений економічним директором Миколою Петрецьким.

Щодо галузей, в яких розгортає діяльність наша організація, ви послухаєте звіти голів повітових організацій та голів комісій СУРУ.

Хочу звернути увагу на деякі із найголовніших подій, які проводить СУР

кожного року, події спрямовані на здійснення нашої мети - збереження культурної спадщини українців Румунії, наших традицій, обрядів та звичаїв у всіх регіонах, де проживає наше населення.

Всі культурні заходи, для яких було виділено найбільшу частину коштів, за цей період відбулися за планом, поданим на початку кожного року від кожної повітової філії. Були і такі випадки, коли треба було фінансувати і так звані непередбачені заходи, організовані іншими, де ми були запрошені як партнери. На жаль, були і такі випадки, коли голови повітових організацій вигадували різні події, які не були завчасно заплановані і внесені до річного плану і для яких кошти не були передбачені. Були і випадки, коли організації пропонували собі якусь подію, для якої не було фінансових коштів, передавали фінансові рахунки, вимагаючи того ж самого місяця, коли відбувалися події і ті рахунки не були конкретними, реальними доказами.

Одним з найважливіших розділів фінансової діяльності СУРУ, на мою думку, за останні роки стали інвестиції. Якщо за попередній період (2006-2010) витрати на інвестиції і дотації були 7.704.275 леїв, за останній (2011-2015 рр.) витратили на інвестиції 3.730.732 леїв. Порівнюючи з попереднім періодом, можна сказати, що витрати для інвестицій були меншими.

Не буду давати тут приклади, але думаю, що треба було б більше попрацювати над інвестиціями, які були передбачені і не завершилися в Сучавській, Тіміській та Тульчанській повітових філіях, а також на Мараморощині та Клужі, де не були придбані приміщення для місцевих організацій. Будинки, які були запропоновані для купівлі, не підходили для державних вимог Департаменту нацменшин, який вимагав, що витрати мають мати певні і точні докази, що вони є потрібними, необхідними і економічно вигідними.

Треба уточнити, що відносно інвестицій нам потрібно поважати державне законодавство.

Провід СУРУ, на мою думку, працював демократично. Вся фінансова і культурно-виховна діяльність нашої організації обговорювалася на засіданнях Ради, які скликалися раз у три місяці і у Виконавчій Президії, яка скликала місячно, або коли була потреба.

Треба признати, що можна було зробити набагато більше і надіюсь, що новий обраний Провід VII-им з'їздом зробить набагато більше, але з однією умовою: якщо його члени зможуть уникнути непорозуміння і незгод між собою. Бо не будемо ховатися за палець, такі непорозуміння існують і на місцевому, і центральному рівнях. Гадаю, що всім тут присутнім добре зрозуміло, що можемо зробити набагато більше разом, аніж поодинокі, ще і з суперечками.

Тому, шановні українці, аніж шукати винуватих, треба кожному з нас добре подумати, що він особисто зробив, щоб нас об'єднати. Бо ми всі, в першу чергу, українці і ділити нам, окрім наших проблем, нема що, а подолати їх разом значно легше. Дякую за увагу!

Бажаю нашому З'їздові успішної роботи.

*«Гарна дівчина, як квітка,
По саду ходила.
Взяла в руки гарну книжку
І си залюбила....
Й та дівчина залюбилась
В генія України»*

Ці слова поета Михайла Волощука з Негостини, із пісні «Залюбилася в Шевченка».

– Як можемо його не любити?

– Як можемо його не читати?

– Як про нього не співати?

Шевченко нам зворушив душу і серце, і ми його дуже шануємо. Багата його творчість вселяє нам високі почуття любити українську мову, українську літературу, українство, щоб ніколи не забували своє рідне.

«Шевченко у піснях» і «Немає краю тихому Дунаю» – дві книги, котрі вийшли цього року завдяки пану професору Івану Кідещук з Негостини. Пан професор І. Кідещук, бо про нього хочу сказати – один з найавтентичніших українців, письменник, перекладач, літературний критик, збирач і видавець українського фольклору. Він автор книги «Клич висот», укладач збірок «Пісенні скарби Негостини», «Буковина, рідний краю», а цього року були надруковані ще дві: «Шевченко у піснях», у співпраці з Андрієм Плішкою із Чернівцях, а друга

ПІСНЯ НЕЗГАСНОЇ ПАМ'ЯТІ

«Немає краю тихому Дунаю» – збірник українських пісень, у співпраці з Кузьмою Смалем. Презентація цих двох книг відбулася в Чернівцях 21 жовтня. На цій події був і вокальний український гурт «Негостинські голоси» під керівництвом проф. Миколи Крамара. Разом з нами були і інж. Борислав Петрашук та учитель Михайло Георге із Бродини. Подія відбулася в центральній бібліотеці ім. М. Івасюка. Ми відвідали бібліотеку, виставку книги «Пісня незгасної пам'яті». Там були представлені і згадані книги. Про представле-

ні книги говорило багато присутніх. Пані Єлеонора Молдован, Генеральний Консул Румунії в Чернівцях, говорила про значення дружби українців з румунами. Були присутні професори, бібліотечники, співробітники, родина А. Плішки і К.Смаля. Дочка Кузьми Смаля мала очі в сльозах і представила кілька спогадів про свого батька.

Про Шевченка можемо дуже багато говорити, але головне те, що він ніколи не буде забутий, ніякий справедливий українець його не забуває, і тому співають його пісні, співають про нього. І. Кідещук має дуже багато друзів на Україні, в Чернівцях його всі поважають і віддають йому належну честь.

Книга «Шевченко у піснях» була надрукована до 200 років від народження великого Кобзаря.

«Негостинські голоси» заспівали пісні на словах Шевченка: «Думи мої...», «Заповіт», «Садок вишневий коло хати» і дві нові пісні із представленої книги: «Дитяча присяга» і «Там, де сивий Дніпро».

На закінчення зустрічі проф. І. Кідещук подякував бібліотеці і присутнім на презентації книги.

Дуже приємна зустріч відбулася, а ми радіємо, що іще є справжні українці в Негостині.

Феліція ГРИГОРАШ

Склад Ради СУРу, обраної на VII-му З'їзді

1. Микола Мирослав Петрецький – голова СУРу
2. Степан Бучута – почесний голова СУРу
3. Василь Пасинчук – перший заступник голови
4. Богдан Мойсей – перший заступник голови
5. Віктор Семчук – перший заступник голови
6. Іван Лібер – перший заступник голови
7. Віктор Григорчук – заступник голови
8. Дмитро Черненко – заступник голови
9. Іван Гербіль – заступник голови
10. Михайло Трайста – заступник голови
11. Анна Самбор – заступник голови
12. Люба Ірина Горват – генерельний секретар
13. Терезія Шендрою – секретар
14. Василь Бучута – скарбник
15. Мирослав Петрецький – голова Марамороської повітової організації СУРу
16. Юрій Глеба – голова Тіміської повітової організації СУРу
17. Ілля Саучук – голова Сучавської повітової організації СУРу
18. Гаврило Миколайчук – голова Арадської повітової організації СУРу
19. Вікентій Миколайчук – голова Галацької повітової організації СУРу
20. Ярослава Колотило – голова Бухарестської організації СУРу
21. Лівіу Романюк – голова молодіжної організації СУРу
22. Голова жіночої організації, яка буде обрана на конференції СУРу
23. Пінтя Марічук – член

Склад Виконавчої Президії СУРу

1. Микола Мирослав Петрецький – голова СУРу
2. Василь Пасинчук – перший заступник голови
3. Богдан Мойсей – перший заступник голови
4. Віктор Семчук – перший заступник голови
5. Іван Лібер – перший заступник голови
6. Віктор Григорчук – заступник голови
7. Дмитро Черненко – заступник голови

8. Іван Гербіль – заступник голови
9. Михайло Трайста – заступник голови
10. Анна Самбор – заступник голови
11. Люба Ірина Горват – генерельний секретар
12. Терезія Шендрою – секретар
13. Василь Бучута – скарбник

17 листопада 2015 р.
Шановному пану Мирославу Петрецькому
Голові Союзу українців Румунії
Бухарест, Румунія

Шановний пане Петрецький!

Світовий Конгрес Українців щиро вітає Вас з нагоди обрання на посаду Голови Союзу українців Румунії під час VII-го З'їзду Союзу українців Румунії 29 жовтня - 1 листопада 2015 р.

Союз українців Румунії, який вже 25 років об'єднує місцевих українців для спільної праці в розбудові українського громадського життя, для збереження української мови, культури, правдивої історії нашого народу, а також для захисту інтересів України і українського народу, є добре відомим своєю жертвною працею як у Вашій країні, так і за її межами.

Віriamo, що Ваш досвід громадської діяльності та бажання працювати для добра українського народу будуть запорукою для продовження традицій Союзу українців Румунії та впровадження в життя нових цікавих та корисних ідей.

Сподіваємося на подальшу тісну співпрацю Союзу українців Румунії зі Світовим Конгресом Українців та бажаємо Вам міцного здоров'я, наснаги та великих успіхів у здійсненні всіх Ваших планів.

З повагою,
СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ
Евген Чолій
Президент

Інтерв'ю з новообраним головою Союзу українців Румунії МИКОЛОЮ МИРОСЛАВОМ ПЕТРЕЦЬКИМ

(Продовження з 5 стор.)

досвіду старших з енергією молодих. Чи правильно зрозумів я твої наміри?

– Ви маєте рацію. Задовольнити всіх неможливо. Я постійно підтримував і буду підтримувати те, що молодь має співпрацювати з людьми з досвідом. Працюючи багато років в СУРі, мав нагоду впізнати кожного члена Ради, так що до складу керівних органів я пропонував людей, які працювали багато років на ниві українства, які розуміють суть СУРу і поєднав з такими людьми, які, на мою думку, мають багато що показати, люди які стояли в тіні, та працювали. Таким чином, до складу керівних органів увійшли всі голови філій СУРу, активісти СУРу, інте-

лектуали, досвідчені фахівці, а також молоді які, на мою думку, розуміють інтереси СУРу, і в певний момент будуть в змозі продовжити нашу місію.

– У Програмі дій, представленій на З'їзді – першій такій цілеспрямованій на «оздоровлення» клімату в процесі нашого національного відродження за всю історію існування СУРу – ти, пане голову, намітив ряд реальних пріоритетів. Який з них найпріоритетніший? Чи не тривожний стан освіти рідною мовою? Адже мова – це запорука національної свідомості, запорука існування нашого роду, яку повинні забезпечувати молоді покоління українців...

– Пріоритетів багато. Важко виявити, який

з них найпріоритетніший, беручи до уваги, що для української меншини Румунії ці пріоритети пов'язані між собою. Незаперечно, стан освіти рідною мовою тривожний, кількість учнів спадає, є брак підручників, постійно змінюються навчальні програми, і.т.д. Це факт, що без мови наша культура пропаде. Для цього нам, разом з комісією навчання СУРу та комісією європейських проектів, необхідно розробити відповідні внутрішні процедури щодо можливостей доступу до європейських фондів та заснування навчальних центрів для формування спеціалізованого персоналу і спеціалізованого штату фахівців у сфері навчання, підписання партнерських угод з шкільними інспекторами та школами, де навчаються учні українського походження. Ми вже звернулися до Міністерства освіти для того, щоб підписати угоди для розробки підручників та проведення літніх таборів для наших учнів та викладачів, а також для обміну фахівців у різних галузях.

Дякую за інтерв'ю і бажаю, пане голову СУРу, успіхів.

«МАРГІНАЛІЇ» ДО VII-го З'їзду СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ

«Всім по сім, а нам вісім!...» (Народна мудрість)

В святковому осінньому, божественно забарвленім строї, Мараморощина вітала добірних учасників з'їзду найпоширенішим християнським вітанням: „Слава Ісусу Христу!» - «Слава навіки Богу!» Відчувалося як втілення Божої Правди витає над людом і намагається торкнутись кожного зокрема.

Але почалась робота цього найголовнішого організаційного форуму нашого Союзу, а мене, як найоптимістичного із скептиків, чомусь почали занепокоювати страждання єдиного Сина Божого: програв у так званих вільних виборах, зрадливий поцілунок, розіп'яття... Шукаю скоро точку опори, щоб зрівноважитись, і знаходжу: не забувай, що кожну свою проповідь Ісус Христос починав словами «Істинно Вам кажу!» І радію тим, що хто вітає Боговтіленням іменем, може говорити тільки істинно...

Як не вчорашній спостерігач діянь, спрямованих на виявлення нашої української ідентичності – мовної, історичної, релігійної, культурної взагалі, – але як і учасник та ініціатор багатьох таких заходів (пробачте надмірну скромність!) та учасник п'ятьох із семи дотеперішніх з'їздів СуРу, можу твердити, що і оцеї сьомий, який розгорнув свої роботи між днями 30-го та 31-го жовтня ц.р., набрав окремої своєрідності. За кулісами, взагалі, головним предметом дискусій тільки один пункт із денного порядку: обрання нових керівних органів – голови та членів Ради, або навіть тільки голови.

Слухаю бесіди делегатів, і запрошених в тому числі, і майже всі кружеляють навколо єдиної «суті»: в того кандидата є шанси, в іншого жодних, за тим п'ятдесятять голосів, за отим шістдесятять... Невже наші делегати стали тільки голосами, холодними цифрами, а не розумно обраними представниками культурної діяльності наших українських громад? Навіть піфагорійці визначали кожне суще в дусі та в символіці тетрактису – перших чотирьох цифр!...

Вважаю, що кожний делегат – це носій/представник думок та ставлення, принаймні десяти членів тієї чи іншої з наших місцевих організацій, а з'їздовий делегат – це носій/представник коло 250-ти членів повітової філії. І за Великим Тлумачним Словником сучасної української

мови слово **делегат** означає **виборний або призначений представник якої-небудь організації, установи, колективу**. А допустити, що всі члени однієї організації мають тільки одну і єдину думку, тільки одне-єдине ставлення, прийшли голосувати упереджено за одного чи іншого кандидата, що звіти голови СуРу та голів повітових філій, голів комісій СуРу, тобто **здійснені факти**, та платформи, тобто **запропоновані факти** кандидатів, не мають ніякого значення, це було б просто жажливо; будуємо своєрідну Вавилонську вежку?!... Конституційне передбачення що «голос є універсальним, рівноправним, безпосереднім, секретним та вільно виявленим» – це, мабуть, для інших..., а практика, що культурний рівень кандидата, його досвід в діяннях чи в провідних структурах СуРу та його Платформа діянь на слідує чотири роки можуть переконати делегата-виборця віддати свідомо свій голос одному чи другому кандидату – це також для інших...

Я слухав уважно всі доповіді. Не цікавила мене, насамперед, красномовність доповідача, хоча і це має вагомое значення і вельми шаную цей Божий дар в людині, а хотілося вловити причину-причин тієї напівусмішки-напівжорсткості із уст деяких делегатів і навіть запрошених.

Представлені заходи за останні чотири роки, задовільні: фестивалі, свята місцевостей, вшанування особистостей, роковини, олімпіади, конкурси, видання, спортивні змагання, тощо; просто не знаходиш нічого поганого, але, як завжди буває:

одні оцінюють, інші не згодні, а це нормально... І нарешті: Евріка!... Доповідь про витрати з бюджету СУРу. Певна філія отримала на культурно-адміністративні витрати 1,2 мільйона леїв: Bravo-o-o! Надзвичайний голова СУРу; наступного року – тільки 800 тисяч леїв: добренький голова СУРу; за останній рік – 200 тисяч леїв: Це голова СУРу? Не вміє витратити гроші-і-і! Ганьба-а-а!...

Ага-га-га! Ось в чому справа!... Пропоную новий шлягер для наших декотрих українців: пісня «Гроші», за словами та музикою Вадима Красноокого:

«Гроші гроші
Гроші гроші знову їх не стало
Гроші гроші
Гроші гроші їх завжди так мало
Мало мало»

Я слухав уважно і вітальні слова. Дуже важливі думки та поважливі ставлення висловлювали до нас всі промовці, записав їх вповні, але, як зазвичай, затримується в душі те, що нам по душі, і вибачаюсь за суб'єктивність:

– «Ви (українці) становите в нашій громаді дуже головну складову, оту активну частину, котра будує зі всіх точок зору наше місто, наш повіт...

Я чув такий жарт: де два українці – там вокальний колектив, а де вже три – там незгода..., ну, це тільки тоді, коли вибори! Але, що б не було, будьте переконані, що коли вирішує народ, то рішення є правильне!» (А. Немеш – мер м. Сігету Мармаціей)

– «Я рада що ви присутні на такому важливому заході, бо це означає, що ви не байдужі до вашої долі. Вибори дуже важливі не тільки для вашого майбутнього, але і для майбутнього ваших дітей, тут готується їхнє майбутнє... Ви будете місток між Румунією і Україною. Не знаю чи і як віддячиться вам Україна, але ви, вашими заходами, підтримуєте Україну і я хочу перед вами поклонитись і подякувати вам...

Євсебій ФРАСИНЮК

Фото автора

(Продовження на 9 стор.)

«МАРГІНАЛІЇ» ДО VII-го З'їзду СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ

(Продовження з 8 стор.)

Буваючи у вас кожного року, я бачила ваші філії і ви багато зробили, а це факти!... Коли говоримо про українців Румунії, то це знає двадцять семи мільйонна діаспора українців світу. Ви є високо свідомі люди!

Наше завдання, українців діаспори, сьогодні, це відстояти незалежність України!» (Я. Хортяні – заступник голови СКУ, речник української меншини в Парламенті Угорщини).

– «Ви наслідуйте європейські цінності що відносяться до збереження та збагачення власних культурних надбань. В Румунії забезпечено етнічну ідентичність, а це означає найвищий ступінь забезпечення прав людини!

Прийміть найщиріші вітання всіх сорок двох організацій Світового Конгресу Українців (СКУ)!

Ви маєте величезне майно – духовне і матеріальне: зберігайте і збагачуйте його!...» (М. Ратушний – голова УВКР)

– «Справжніми українцями є ті, котрі дбають про свою долю і про долю їхніх дітей. Пам'ятайте, без минулого не існує майбутнього! Звертаюсь головно до молоді: без життєвого досвіду старших ви не зможете стати мудрим; на це, просто, вам не вистачить часу.» (Мар'ян Гаденко – народний артист України).

– «Із майже двох мільйонів українців в Росії понад мільйон сто тисяч признали українську мову рідною в останньому переписі.

Ми будемо продовжувати визначати свою українську ідентичність, як би важко нам не було, а в Росії сьогодні нам нелегко!...» (В. М. Пилипчук – представник загальноросійської ГНКО, Український Конгрес Росії).

Я слухав уважно платформи обох кандидатів і записав їх. Мабуть, Програма дії новообраного голови буде опублікована у повному обсязі в наших часописах. З моєї точки зору пропоную їхню часткову паралель:

– **Микола Петрецький:** Будемо продовжувати наші проекти, що знаходяться в курсі розгортання;

– **Іван Марочко:** Зробимо новий початок (!), який буде ґрунтуватися на загальних проблемах наших українців;

– **М. П.:** Зміцнюватимемо відносини у всіх галузях нашої діяльності з мажоритарним населенням;

– **І. М.:** Сьогодні маємо нагоду вирішити долю українців в Румунії;

– **М. П.:** Будемо залучувати до наших провідних і робочих структур фахівців, людей з високою свідомістю відповідальності;

– **І. М.:** Дотеперішні керівники не вмiли витратити гроші, які держава надає нам; маю офіційний лист, де повідомляється, що голова СУРу відмовляється від додаткових фондів, що появилися внаслідок бюджетної ректифікації;

– **М. П.:** Постійно будемо залучувати молодь та жіночі організації до наших діянь;

– **І. М.:** Кожний повіт буде представлений на національному телебаченні; я це робив і до-тепер;

– **М. П.:** Будемо затримувати постійний зв'язок з головами повітових філій та їхніми провідними структурами, проводити річні зустрічі, де існуватимуть звітування та встановлятимуться подальші акції;

– **І. М.:** Буду старатись отримувати якнайбільше грошей від держави і буду звітувати річно, не буду їх тримати в банку і не буду вертати їх до держави;

– **М. П.:** Дзеркало нашої діяльності буде збереження та збагачення наших культурних цінностей;

– **І. М.:** Кожна філія буде знати скільки грошей отримує і як може їх витратити;

– **М. П.:** Активну роль у плеканні рідної

мови, у зростанні культурних цінностей матимуть наші видання, які матимуть за перший обов'язок приготування молодих журналістів;

– **І. М.:** Я хочу, щоб кожен з нас почував себе українцем;

– **М. П.:** Будемо підтримувати шкільництво на рідній мові, богослужіння, будемо продовжувати традиційні фестивалі, підтримувати діяльність артистичних колективів, оснащувати їх, підтримувати організування значущих культурних подій, притаманних зонам, де проживають українці, заохочувати спортивну діяльність;

– **І. М.:** Разом із школою та церквою на рідній мові ми не пропадемо.

Після голосування, на вісім голосів більше, був обраний головою СУРу Микола Мирослав Петрецький. Дай Боже йому сили і мудрості в найголовнішому клопотанні: єднання наших сил в зростанні українських культурних цінностей!

*

Бувший голова СУРу, Степан Бучута, нинішній почесний, пояснює, що СУР не повертав ніколи і ніякі гроші державі, а те, що не вимагав додаткових фондів, пояснюється фактом, що внаслідок судового процесу, розпочатого позовником Дмитром Морганом, та заблокування сурівського банківського рахунку, вигравши в суді, СУР отримав всі невтрачені гроші і не потребував додаткових фондів. Найскромніший представник фінансового виконання знає, що не можна вимагати додаткових фондів, коли в розрахунок існують гроші!...

*

Наскільки мені відомо, наші пращури творили і створили свою віру, свої звичаї і традиції, свою власну культуру не отримуючи нізвідкіля грошей, а навпаки, жертвуючи власними матеріальними цінностями. Вона, культура, потребує фінансових ресурсів, але для створення умов щодо виявлення духовної/душевної ідентичності, ніколи не була джерелом матеріальної наживи, ніколи не приносила грошову плюс-вартість, а тільки в напрямку мистецької краси. Плюс-вартість культури діє тільки в зростанні моральних цінностей людини.

*

Якщо почав більше марамороським християнським вітанням, то закінчу більш буковинським прадавнім: Щастя Вам! В. Шаян пояснює, що це слово походить із санскриту, де «су асті» означає «Хай станеться Добро!»

Отож: Щастя Вам, пане новообраний голово!

Щастя Вам, члени Ради!

Щастя Вам, українці!

ЗВІТ ДІЯЛЬНОСТІ САТУМАРСЬКОЇ ФІЛІЇ СУРУ

Шановні колеги!

Найперше хочу привітати всіх присутніх на Конгресі від імені однієї з чільних організацій нашого Союзу, заснованої 9 квітня 2000 року завдяки зусиллям першого голови українців Румунії – покійного Степана Ткачука.

З моменту створення Сатумарська філія СУР старалася захищати фундаментальні цінності нашого населення, виступала за збереження, утвердження та розвиток етнічної, мовної та культурної ідентичності нашого етносу, дотримуючись чинного законодавства і правової системи країни.

У цьому контексті хочу відзначити деякі з основних досягнень Сатумарської філії Союзу Українців Румунії:

Створення умов для навчання учнів рідною мовою в селах, де живе значна кількість українців (відкриття дитячого садка та I-VIII класів з викладанням українською мовою у селі Мікула).

Налагодження тісної співпраці з місцевими органами державної влади повіту Сату Марє (з Префектурою, Сатумарською повітовою радою, Муніципальною мерією, сільськими радами населених пунктів, де проживають українці, парламентаріями повіту Сату Марє, пресою та місцевим телебаченням).

Представники повітових та місцевих органів брали участь у всіх заходах, організованих нашою філією.

Відчутними були популяризація та утвердження української культури завдяки організуванню різних культурних заходів. Протягом часу на сценах Сатумарського повіту виступали художні ансамблі з Ужгорода, Хуста, Рахова, вокальна група «Мікулянка», «Ронянські голоси» з Марамурешу, ансамбль «Козачок» з сучавського села Балківці, народний інструментальний ансамбль з України та ін.

Постійною турботою членів філії було вшанування пам'яті культурних діячів України, які зробили внесок у духовну скарбницю українського народу.

Таким чином, у 2009 році було встановлено й урочисто відкрито на площі ім Васіле Лукачу у місті Сату Марє погруддя національного поета України Тараса Шевченка.

За підтримкою місцевих органів влади нам вдалося відкрити одне з кращик погрудь нашого великого Кобзаря – Тараса Шевченка. Сьогодні українці повіту Сату Марє та гості з України і Румунії мають можливість проявити почуття та покласти квіти до погруддя поета під час заходів, організованих українцями.

Одним з найбільших досягнень нашої філії є організація 25-26 травня 2012 року міжнародного симпозіуму на тему «Тарас Шевченко – апостол українського народу». У цьому культурному заході взяли участь і видатні постаті з України (наприклад, академік Микола Жулинський), науковці, дослідники творчості Шевченка, письменники, перекладачі творчості українського титана.

З цієї нагоди відбулася презентація «Кобзаря» Тараса Шевченка в перекладі Івана Козмея. Було представлено фільм кінорежисера Валентина Сперкача про життя і творчість Тараса Шевченка, а також фільм «Козаки Кубані».

Цілу низку статей уперше було видано у книзі великої художньої та документальної цінності з назвою «Тарас Шевченко – апостол українського народу». Книга була присвячена відзначенню 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка. Її високо оцінили в культурних та дипломатичних колах як Румунії, так і України.

Кошти, необхідні для друку, були надані Союзом Українців Румунії та частково Українським Посольством.

За активну діяльність Сатумарську філію Союзу Українців Румунії було нагороджено дипломом лавреата Фонду імені Тараса Шевченка з боку України, який вручили голові філії Михайлу Мачоці. На сьогоднішній день цей диплом – єдиний в Румунії. Він увінчує зусилля всіх членів філії та Союзу Українців Румунії.

Заслуга в цьому водночас всіх українців Румунії.

Для вручення диплому до Сату Марє приїхали особисто голова цього фонду Людмила Красицька, праправнучка Тараса Шевченка разом з Тетяною Конончук, Іваном Дубовичем, Генеральним консулом України в Румунії Василем Басчком. Делегація була прийнята префектом повіту, головою повітової ради та його заступниками в присутності преси і місцевого телебачення.

У цьому контексті ми не повинні забувати про великі проблеми, які чекають наш Союз в найближчі роки. Водночас, наша материнська

країна переживає важкі моменти, коли вирішується майбутнє української нації. Але мусимо боротися і з внутрішніми противниками.

Ми не можемо ігнорувати поведінку людини, яку філія підтримувала, щоб вона представляла українців в Румунському Парламенті. Йдеться про Івана Марочка, за якого ми боролися у виборчій кампанії, та він на зустрічах з українцями замість того, щоб говорити про свої плани щодо українців як депутат, почав говорити про порядок, який наведе в Союзі, якщо стане його головою.

При всій підтримці, яка йому була надана, він шукав різні приводи для підриву діяльності СУРУ. Внаслідок цього, щоб зупинити його анти-сурівські дії, два перші заступники та генеральний секретар опублікувала відкритий лист, сподіваючись, що він буде мати позитивний ефект і зупинить підривну роботу, зневагу та порушення статуту СУР депутатом Іваном Марочком.

Але наші очікування були марними. Навпаки, він визнав за необхідне подати нас до суду, вимагаючи по сто тисяч євро з кожного за нібито посягання на його честь.

Запитуємо депутата, чи він задумувався над тим, що своїми вчинками порушував всі рішення Ради СУР, а також ображав честь і гідність членів Ради?

Наведемо декілька прикладів підривних дій пана депутата Марочка:

1. Іван Марочко підтримував групу, очолену Морганом Дмитром, який спробував захопити Союз Українців Румунії, використовуючи підробки, шахрайство та погрози.

2. Іван Марочко як голова Комісії з питань етики і моралі, порушуючи Статут СУРУ, намагався заблокувати рішення керівництва Союзу в організації виборів у Сучавській філії. Рішення № 12 / 28.05.2013 р. Комісії з питань етики і моралі СУР, підписане Іваном Марочком, є незаконним і образливим, оскільки звинувачує голову СУР Бучуту Степана у тому, що він порушив Статут, зазначивши, що вибори відбуваються у кожні 4 роки (тут бачимо, що він не ознайомлений зі статутом).

3. Іван Марочко грубо втручався у проблеми філії Союзу Українців Румунії, намагаючи роз'єднати і змінити їх керівництво.

4. Іван Марочко звертався і до державних органів без згоди керівництва Союзу українців Румунії, щоб змінити на посадах осіб, які були призначені за рекомендацією Союзу.

Прикладом цього може слугувати намагання скинути Мирослава Петрецького з посади голови Марамороської філії СУР, та пані Мігок Лучії з посади інспектора з української мови у Сучаві. Всі члени Ради СУР відправили листа парламентській групі нацменшин та Сучавському шкільному інспекторату на підтримку пані Мігок на цій посаді. Незважаючи на це, депутат не взяв до уваги листа і погрозами примусив Сучавський шкільний інспекторат звільнити пані Мігок з посади.

З метою реалізації своїх задумів депутат Іван Марочко робить прямий тиск в засобах масової інформації на префекта Марамурешу, щоб звільнити з посади пана Мирослава Петрецького, але, завдяки керівництву СУР, це депутату не вдається.

Отже, своїми ворожими та диверсійними діями депутат Іван Марочко порушує Статут СУР, ставить під загрозу єдність та інтереси Союзу, зухвало поводить і не представляє інтереси української громади в Парламенті Румунії.

Яскравим прикладом зневаги та недотримання Статуту СУРУ є рішення № 7/23.04.2015 Комісії етики та моралі, підписане Марочком, яким він нібито усунув з голови СУРУ обраного з'їздом, Бучуту Степана та призначив Івана Робчука, для якого висунув термінові завдання. Але пан Робчук – людина, яка добре знає Статут, відмовився, тому що прийняте рішення незаконне, а він не має права ухвалювати такі рішення. Тим більше, він не член Ради.

Ось доказ недотримання та зневаги до Статуту, хоч депутат вважає себе знавцем законодавства.

За все це і за багато інших його дій Рада СУРУ двічі винесла йому догану, але він і надалі постійно порушував Статут. За це двічі члени Ради СУРУ пропонували вилучити його з організації і відмовити у наданні політичної підтримки. На жаль, кожного разу він був врятований Головою СУРУ Степаном Бучутою, який не хотів ставити це питання на голосування засідання Ради, хоча на цьому наполягала більшість її членів.

З такою поведінкою він ще має сміливість подавати свою кандидатуру на голову СУРУ?

Сподіваємося, що делегати цього з'їзду не будуть голосувати за цю безнадійно провокативну людину. Іван Марочко буде лише поганою згадкою, а українці швидко забудуть його.

Делегати Сатумарської філії СУРУ підтримують і будуть голосувати за кандидатуру на посаду голови СУРУ Миколу Мирослава Петрецького.

На закінчення ми хотіли б висловити оптимістичну надію, що з Божою поміччю подолаємо всі суперечності і непорозуміння між нами і зуміємо поставити на перший план інтереси Союзу.

Михайло МАЧОКА – голова філії

Свято архистратига Михаїла

Переважає більшість празників, пов'язаних з іменами святих, відповідають господарській чи виробничій діяльності. Але одне свято позбавлене такої традиції. Маю на увазі архистратига Михаїла, яке припадає на 8 листопада (21 листопада за старим стилем). За народною уявою архистратиг є непримиренним воїном з дідьками. Він опікує всіх лісових звірів. Михаїл створений для боротьби з воїничим сатанизмом, маючи властивість, надану йому Богом, знищувати вогненним мечем...

Михаїл є продовжувачем свого попередника дайбозького Миха, котрий мав безмежну владу: «його же воїнство – небесна сила». В Україні Михаїла найбільше шанували мисливці. Вони вважали його своїм покровителем з історії знаємо: наші пращури, мешкаючи в лісах, жили з ловецтва, і лише потім користувалися землеробством. А мисливство мусило мати свого покровителя. З прийняттям християнства перебрав це на себе святий архистратиг Михаїл. На цю тему створено багато легенд та переказів.

Бог умочив палець у воду, махнув рукою і зробив святого Михаїла. І тоді Сатанаїл питається Бога:

– Нащо ти то зробив?

– Ну, а що, – відповів Бог. – Ти не хочеш мене слухати!

А Сатанаїл взяв та пригорщами води як збризкав, то їх стільки наробилося тих злих, як трави. А Бог його питає:

– А ти що робиш?

– Ге-ге! Буду ся з тобою воювати...

Свято Михаїла й Покрови віддавна вважалися всеукраїнськими.

На честь архангела будували в Україні церкви й собори. Якщо на Дмитра вже заборонялося засилати сватів, то Михаїл завершує сезон осінніх весіль. Тому й казали про дівчат, які не встигли засвататись: «Після Михайла – хоч за шкандибайла».

Під цю пору зима чимраз більше нагадує про себе, оскільки Михаїл має «приїхати на білому коні». Існує багато переказів і прислів'їв.

- Якщо відлига – не жди санного шляху до Миколи (19 грудня).
- На Михайла зима на білому коні приїжджає.
- Від Михайла зима морози кує.
- Як Михайло закує, то Микола розкує.
- Як на Михайла ніч ясна, то буде зима красна.
- Як на Михайла вітер з полудня, то буде

тепло і до півдня.

Традиційно вважалося, що після архистратига мають прийти морози та снігові замети, бо «На Михайла зима снями приїхала».

Микола КОРНИЩАН

Бувальщина з Данили

На Козьми, як кажуть у наших сторонах, на свято «Козьми та Дам'яна», тобто першого листопада, у селі Данилі (громада Дарманешти, Сучавський повіт) святкується Храм Церкви.

Багато років тому молоді та жонаті приходили на храм у Данилу. У ті часи (як і нині) то була робітна днина, так що зранку йшли копати картоплю, чи мали різні господарські справи, а від полудня – на храм. Цього року трапилося, що ця днина припала у неділю.

Хто мав знайомих у Данилі, спершу йшли храмувати, а потім на танці. У центрі села будували «гіріст». (високий поміст, на якому грала банда Костіки або Гаралуци). Стовпи «гіріста» мастили дьогтем, щоб парубки не лізли до музики. Музиканти виходили на «гіріст» по драбині.

Ті, що хотіли дати п'ять чи десять леїв музикантам, клали банкноту у розколоту палку, яку їм спускав Костіка чи Гаралуца.

Як я був на храму у Траяна Малиша

Часи минули і вже багато років як усе пропало...

У ті часи було тяжко жити, але люди робили храми, на які приходили приятелі, рідня чи знакоми. Вони приходили на возах, а багато возів у загороді когось означало, що він господар великий! Нині приходять автомашинами, але...

Напередодні храму у селі Данила я подзвонив Траяну Малишу та сказав йому, що Дмитро Шведуняк, Ілля Кваснюк і я приходимо на храм. Траян Малиш, який тільки що повернувся із Чернівців, сказав: «Приходіть на храм, бо толока велика!» Тоді я запитав, чи він не привіз із Чернівців такі напитки як «Козацька Рада» чи «Гуцульська забава», але той сказав, що купив тільки «Перцівку». Я сказав: «Все у порядку! – принесіть на толоку «Перцівки».

На храму телефоную Траяну Малишу і

запитую, що робить, бо ми вже на толоці. Він сказав, що на храму у сусіда, але що вийде на толоку.

Ми зайшли до корчми, замовили по каві, я хотів «махнути» дицю водки «Сталінград», але продавщиця сказала, що не чула про таку водку. Тоді я замовив «Крескову» сів за стіл з Дм. Шведуняком, побалакали, час минав. Через якісь там дві години Т. Малиш приніс «Перцівку» ... Тут «фільм» увірвався!

Повернувшись у Марицею, нас запитали, звідки ми приїхали. Ми відповіли що з Данили, де добре похрамували у пана Траяна Малиша!

Микола КУРИЛЮК

П.С. Якщо на храмах у Дарманештах, Марицеї чи у Калинештах Енаке ще грають музики (чужі), то у Данилі ...

НЕГОСТИНА БУДУЄ ДУШЕВНІ МОСТИ

Жовтень – це місяць, що приваблює мальовничими барвами, якими одягається природа в цю пору року. В цьому ми переконалися, перетинаючи кордон по дорозі до Чернівців 21 жовтня.

З нагоди такої подорожі варто визначити подію, яку провели в цій історичній Столиці Буковини.

Подія, про яку іде говірка, пов'язана з презентацією книги проф. Івана Кідещука та покійного А. Плішки «Шевченко в піснях».

Ця подія провела в рамках культурних

заходів, присвячених 200-літтю від народження Т. Г. Шевченка.

Вона відбулася в приміщенні обласної бібліотеки. Між присутніми були Василь Довгий, голова буковинських письменників, унів. проф. В. Антофійчук, представники обласної держадміністрації та ін.

Негостинський «десант» налічував понад 19 осіб, зараховуючи і самодіяльний гурток «Негостинські голоси», який виступив під керівництвом проф. М. Крамара. Всі були одягнені в українських костюмах з вишиванками.

Гурток виконав кілька пісень, присвячених Шевченкові: «Думи мої...», «Реве та стогне...» і «Заповіт». Прозвучала в першій аудиторії і мелодія негостинського композитора М. Волощука.

Проф. Кідещук розповів про те як народилася книга, призначена ювілейному моменту і про співпрацю з Кузьмою Смалем і Андрієм Плішкою, які, на жаль, перейшли у вічність і за яких зажадав хвилини мовчання.

Пан Василь Довгий похвалив роботу і всю діяльність проф. Кідещука, з яким плідно співпрацює в літературній галузі.

Борис Петрашук, бувший голова Сучавської філії СУРу, який задумав і зорганізував цю подію, сказав, що Кідещук плідотворна людина і це не перша книга, над якою він працював.

Пані Елеонора Молдовану, консул Румунії в Чернівцях, сказала, що такі культурні моменти допомагають українцям Румунії збагатити свій досвід і ліпше пізнати культурне життя українських буковинців.

У своїй праці вона будує політичні й економічні мости порозуміння між Румунією і Україною, а культура складає душевні мости між нашими народами. Приємно вражена піснями «Негостинських голосів», вона їм щиро подякувала і побажала, щоб такі події поширювалися у майбутньому на благо обох наших держав.

Михайло ҐЕОРґІЙ

ЛУНАЛА УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ У ВАРІАШІ

На початку місяця листопада в селі Варіаші (п. Тіміш) відбулася культурна подія, організована СУРом і місцевою організацією, якою керує голова Дмитро Липий. Варіаш село велике, тут люди працюють, мають гарні господарства, земля родюча, тому значна частина мешканців займається землеробством, головню городництвом. До Варіаша давно переселились українці. Спочатку з Караш-Северінського повіту, потім і з Мараморощини, Буковини. Разом з румунами, сербами, вони живуть у злагоді.

Присутні на події були Ю. Глеба, голова СУР-Тіміш, Василь Дрозд, перший заступник голови, заступник примаря комуни Варіаш Іван Ковач, голова Лугожської організації, Одотя Корнищан голова організації с. Готлоб, учитель і поет Микола Корнищан та інші українці.

Хочу згадати момент прийняття артистичних колективів, гостей з хлібом-сіллю учнями школи, одягненими в гарних українських і сербських костюмах. Хліб спекли здібні жінки-господині за спеціальним рецептом.

Після того відбувся парад костюмів, а в культурному будинку після відкриття події і промов запрошених від мерії розпочався концерт.

Перші виступали учні місцевої школи. Співали українські пісні, виконали український танець. Допомогла, як завжди, справжня українка Іляна Байкулеску.

Потім виступив фольклорний сербський ансамбль «Сава Іліч», яким керує проф. Нада Чіріч. Він представив гарний народний танець, який публіка оцінила оплесками і вигуками «браво». В продовженні появились на сцені «Молоді дубки», в складі яких учні школи села Драгомірешти. Наче квіти в садку цвіли на сцені гуцулки і українські костюми. Вони заспівали кілька українських пісень разом з учителькою Марією Клемпушак, яка старається навчати дітей любити українську пісню. Група «Реметянка» з Малих Реміт розвеселила публіку давніми піснями, марамороськими коломийками. Тріо-Грінь вже відомий всім. Батько, мама і дочка Ніколета подарували гарні українські пісні і мелодії, а Ніколета заспівала гарним голосом дві українські пісні і зачарувала публіку. Співачка з села Готлоб Даніела Вотрінгер проспівала українську, румунську і сербську пісню, за що її нагородили гучними оплесками.

Закінчив концерт виступ колективу «Шовкова трава» з Лугожу – керівник хору пані Савана Албічук. Хористи заспівали українські пісні з їхнього репертуару, а публіка оцінила і відплатила оплесками. Так само талановитий Нелуцу Марочко загравав на скрипці. На закінчення всі колективи були нагороджені дипломами, а голова СУРу висловив подяку всім художнім колективам, всім присутнім побажав здоров'я, радості, берегти українську пісню, передаючи її молодому поколінню.

Анна БЕРЕГІЙ

Звертаюся до Вас, пане Степане Бучута, якраз в день відкриття нашого З'їзду. Цього разу не прошу Вас фінансувати якусь подію або книжку.

Вибрав цей момент, щоб щиросердечно подякувати за все, що Ви зробили для нашої української громади і для мене.

За часів Вашого керування, у нас, у горах, відбувся ХХ випуск Міжетнічного фестивалю «Співжиття», на якому було понад 500 глядачів: третина у переповненому залі дому культури, а решта навкруги залу, у подвір'ї. Висунення кандидатів Союзу в останній кампанії здійснилося фестивално, в присутності пані Лучії Міжок, в той час голова Сучавської філії СУРу, котра запросила артистичні гуртки до цієї події. До дня народження славного учителя-українця Данила Шандра із ініціативи місцевої організації СУРу і часткової фінансової допомоги центрального керівництва СУРу відбулися симпозиум, панахида та поминальний християнський обід. Людина, котра працювала 21 рік директором школи, Данило Шандро був і зразковим учителем, за що був нагороджений, старався, як

Шановний пане Голово!

ніхто інший, щоби діти горян знали своєї рідної української мови, за що був переслідуваний. Його дружина Мирослава збрала і видала два збірники гуцульського фольклору та надзвичайний альбом «Гуцульські вишивки».

Завдяки СУРу, пане Степане, я видав збірник місцевого фольклору «Люблю тебе, Гуцуліє!» та монографію села Ульяма. На кошти Союзу я відвідав поховання Тараса Шевченка у Каневі був запрошений на різні події, як 25-річчя заснування СУРу, маючи нагоду бути у Полянах, де тому 47 років дебютував учителем, був нагороджений плакетками наших часописів «Наш голос» та «Вільне слово», медаллю 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка, був запрошений на різні зустрічі із читачами.

Якби не Союз, я не був би присутній на різних подіях в Україні, на різних подіях, організованих повітовою бібліотекою, Асоціацією буковинських письменників та Генеральним Консульством України в Сучаві.

За Вашого головування почали організуватись фестивалі в ізольованих селах та присілках, як Площій, Ізвореле Сучевей, на які приходили сотні глядачів.

Мені приємно бачити, що Ви підтримуєте і просуваєте молодь, але не забуваєте активістів старшого віку і, взагалі, всю нашу інтелігенцію. Поміємо, лише так можемо здобути успіхів.

Ви керували, практично, інституцією із державним фінансійним бюджетом, а там, де гроші, там і різні вимоги, непорозуміння. Не забуду момент блокування нашого банкового рахунку.

Жиймо в злагоді із надією, що нові обрані органи будуть розсудливими.

Ще раз, дякую Вам, за все, бажаючи здоров'я та задоволення у ваших справах!

З повагою, Юрій ЧИГА

20 РОКІВ БЕЗ НАЗАРІЯ ЯРЕМЧУКА

(Продовження з попереднього номера)

ТВОРЧИСТЬ НАЗАРІЯ ЯРЕМЧУКА

Життєва доля Назарія пов'язана з талановитою плеядою українських естрадних співаків, композиторів, музикантів, поетів, починаючи з 60-х років. Це – Л. Дутківський, Микола Мозговий, В. Івасюк, Софія Ротару, Павло Дворський, В. Зінкевич, І. Крутий, О. Морозов, О. Злотник, В. Прокопик, Г. Татарченко, В. Морозов, Інеса Братушич, А. Матвійчук, О. Хома, Ольга Добрянська, О. Лаврош, В. Ільїн, В. Крищенко, Ю. Рибчинський, А. Демиденко, Е. Гостюк, С. Галябарда, М. Сингаївський, В. Герасимов, Михайло Ткач та ін.

Як казав Назарій: «Пісня для мене – це все. Це вираження людських почуттів. Без пісні я не уявляю свого життя. Цим почуттям пронизано все: моя родина, друзі, колеги по роботі, творчості...».

Голос Назарія, чистий і щедрий, завжди буде нести добро в людські серця. Адже співав він, навіть будучи тяжко хворим, і вірив, що високе мистецтво спасе світ і допоможе людям жити. Як і в травні на новому Співочому полі в День Києва, так і 7 червня 1995 року, востаннє, в Національній опері, шанувальники вітали Назарія стоячи, з очима повними сліз... І співали із ним разом пісню Івасюка:

«Не ховай очей блакитних промінь, заспівай мені в останній раз. Пісню ту візьму собі на спомин, Пісня буде поміж нас.»

Велике число незабутніх пісень окрилив Назарій, а найбільш відомі – це «Родина», «Горняк», «Горнись до тебе, Україно», «Гей, ви козаченьки», «Стожари», «Смерекова хата», «Полісяночка», «Чуєш, мамо», «Подаруй, кохана, цвіт», «Відпливають білі кораблі», «Я ще не все тобі сказав» і багато інших. Деякі із них продовжують співати його сини – Назарій та Дмитро, які пішли вслід за своїм батьком. Так само і молодша сестра Марія вже встигла проявитися у музиці.

ЧОМУ ШАНУЮТЬ УКРАЇНЦІ РУМУНІ НАЗАРІЯ ЯРЕМЧУКА

Коли у вересні 1993 року у Сереті й Негостині був організований IV-ий Міжнародний фестиваль української музики, чернівецька філія Товариства «Україна і Світ» під керівництвом моїх друзів у той час Юрія Макара та Діни Богданової направила нам у гості ансамбль «Смерічку» із самим Назарієм Яремчуком (я тоді займалася фестивалем, працюючи у Міністерстві культури і фінансуючи подію).

На фестиваль, який в перший день проходив у серетському будинку культури, прибуло дуже багато колективів – із України, по одному із кожного регіону, де компактно живуть українці, а з південної Буковини прибуло більше, ніж очікували організатори. Фестиваль протягнувся аж до пізнього вечора (пам'ятаю, як запрошені панотці благословити подію, та замість 10 хвилин протягли до півтори години!). Назарій просив мене, що хоче виступити саме під кінець. Я підійшла запропонувати йому, щоб не запізнавав і виступив скоріше, адже може бути, що до того спорожніє будинок культури. Так і було: люди не витримували і почали розходитися. Він не хотів відмовитися від свого першого рішення. Коли прийшлося Назарію виступати близько опівночі і коли тільки залунала перша його пісня, як на диво, враз почав наповнюватися зал. Люди із цього регіону його знали і шанували, тому що слухали його по українському телебаченню, живучи на кордоні (тоді він ще вів популярну передачу щонеділі «Даруйте пісню!»). Його дзвінкий голос і щира українська пісня спонукала людей до танцю і я з подивом слідила, як люди враз ніби оживились і почали пританцювати. Панувала радість і ентузіазм у серцях людей, як то бувало на тих наших перших культурних заходах!

Велику несподіванку я мала, коли Назарій, який бачив, як я вболіваю за успіх цього фестивалю, подарував мені свою пісню «Відпливають білі кораблі», пісню, про яку він чув, що я дуже любила, коли вперше його слухала на концерті в Чернівцях. На другий день, у недобудованому будинку культури у Негостині, він вдруге присвятив мені цю пісню, як дорожчій перлину. Велику радість відчувала я і надзвичайну честь!

Пригадую, як у Негостині, на імprovізованій сцені незакінченого будинку культури (надворі, де була спеціально побудована сцена, постійно лив кілька днів дощ!), Назарій у своїй промові порівняв той дім культури із ненькою-Україною, яка ледве-що будується і стає на ноги. І вірив, що як і той новий Дім культури добудується, так і рідна його ненька-Україна скоро стане міцно на свої ноги і буде сильною незалежною державою... Та, на жаль, коли була інаугурація дому, Назарія уже не було на світі. Тому його друзі із північної і південної Буковини подбали, щоб встановити на Домі культури меморіальну дошку, на знак пошани до славного співака, який щедро дарував там свої пісні. Присвячував він свої пісенні шедеври, як він тоді говорив: «гостинним негостинцям» і всім учасникам фестивалю.

Хочеться ще згадати цікавий факт. Тоді, у Негостині, щоб фестиваль мав багатшої художньої різноманітності, ми мали ініціативу покликати на захід і одного художника, який би виставив свої твори. А це був якраз негостинський Іван Боднар, що жив у Радівцях, який вперше побував в такому «чарівному українському світі», як він сам тоді мені признав. Зачарований виступом Назарія, він взяв і подарував йому свою одну з картин, котра, як я потім побачила, відображала якраз білі кораблі, які «відпливають до далекої землі», подібно до слів, подарованої мені Назарієм пісні. Цікаве

співпадання! Ми не могли собі тоді уявити, що тільки через два роки такий красивий і здоровий чоловік на «відпливе» від нас, щоб співати у «Райському саду», як звучить і пісня, що створив у його пам'ять український співак Степан Гіга. І багато ще інших пісень було створено в честь пам'яті Н. Яремчука за ці, пройняті тугою, 20 років, відколи коли він відійшов у вічність! А їх не перелічити!

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ НАЗАРІЯ ЯРЕМЧУКА У БУХАРЕСТІ

У зв'язку з тим, що надто багато подій відбулося у житті українців Румунії в цьому році, особливо літом, коли бухарестським СУРом було заплановано відзначати і 20-ту річницю від смерті Назарія, ми були примушені відкласти цей захід на осінь. І тому що якраз у жовтні було заплановано і проведення «Культурного міжетнічного вечора», ми вирішили зорганізувати 15 жовтня подвійне свято. Маючи на увазі, що в цьому році всі організації національних меншин, з якими співпрацюємо, відмічали свою чвертьстолітню річницю від заснування, ми запросили кілька дружніх представників меншин із Бухаресту – поляків, греків, болгарів, мадярів, руських-липован, татарів (більше число меншин не вмістилися б у нашому невеликому приміщенні, що біля Університету!), щоб виявляли у своїх промовах, крім специфіки своєї діяльності, одну із найбільших особистостей, яку відмічали в цьому році.

Як виявилось, ця міжетнічна елітна зустріч переросла у науковий симпозиум, як відмітила одна із наших подруг організації, актриса Дойна Гіцеску. І такі зустрічі ще потрібно буде влаштовувати у столиці Румунії, щоб могли таким чином поділитись досвідом, взаємно краще пізнаватись і діяти на благо дружби і прогресу культури!

Українці м. Бухарест, в особі їх голови організації СУР, мали приємність представити життя і творчість великого, незрівнянного співака української естради Назарія Яремчука, який залишив за собою глибокі сліди. Ця особистість захопила багато присутніх на зустрічі і вони хотіли дізнатись ще більше про нього. Маючи на увазі, що наш СУР тільки-що придбав відеопроектор, обіцяючи створити одного разу таку можливість, щоб зацікавлені друзі обізнались із піснями Назарія і шляхом цієї сучасної техніки.

В пам'ять Назарія Яремчука кілька діячів культури із Негостини придумали зорганізувати, із Божою поміччю, почавши із майбутнього року, Фестиваль української пісні, який би ініціювався при будинку культури, що носить його ім'я і на якому стоїть його пам'ятна дошка. Пропоную увазі одну із найкращих пісень, присвячених Назарію, щоб могли бажані вивчити до тих пір слова «Яворини» на пам'ять.

У райським саду (Яворина)

Слова: Степан Галябарда

Музика: Степан Гіга

Виконання: Степан Гіга

Я на світі прожив, наче спалах зорі на світанні,
Наче крапля роси, наче крик журавля - тільки мить.
Я не вірив ніяк, що й до мене прийде день останній,
І в жертвонім вогні моє серце на попіл згорить.

Я ж так щедро кохав, я так вірив у зорі і очі,
І душею своєю я вас, як умів, причащав.
Але видно Господь мені краще життя напрозорив,
І до себе забрав, щоб у райським саду я співав.

Приспів (2):

На могилі моїй посадить молоду яворину,
І не плачте за мною, за мною заплаче рідня.
Я любив вас усіх, та найбільше любив Україну,
Певно, в цьому і є та найважча провина моя.

Хай душа переселиться в дивний той рай потойбічний,
Де таких, як і я, назліталася ціла сім'я.
Тільки нащо мені ті блаженства розкішні і вічні,
Як мені не всміхнеться донька-сиротинка моя.

У далеких світах якось раптом усе я покину,
Бо ввійде мені в душу сльозиною і чебрецем,
І додому хоч вітром, хоч променем сонця полину,
І легенько ввійну над твоїм, Україно, лицем.

Ярослава КОЛОТИЛО

Приспів.

(Джерело: сайт "Українські пісні" <http://www.pisni.org.ua>)

ТРАГІЧНА ІСТОРІЯ

У Вишавській Долині, край села, в одній хатині жила мати та її двоє діточок. Дівчинку звали Оленка, а її братика Василько. Дівчина була дуже гарна, добра і весела, вона слухала свою матір і в усьому допомагала їй. Діти ходили до школи, а мати працювала, щоб забезпечити їм прожиття. І ось, Оленці сповнилося шістнадцять років, мати не могла на милуватися нею. Оленка була така гарна, просто красуня, а мати мріяла, що одружить її із гарним і багатим парубком. Але Оленка часто задумувалась і скаржилась на життя, тому що вони жили бідно і їм було тяжко. Вона говорила матері, що хоче все кинути і піти до монастиря і жити там.

Мати дуже злякалась і почала благати Оленку, плачучи щоб вона не покинула її. Оленка, щоб заспокоїти її, сказала, що не поїде і не покине. І так дівчина закінчила школу і, хоча вчилася дуже добре, поступити далі вона не змогла, тому що в них не вистачало грошей, і вона пішла працювати, допомагаючи таким чином матері. Оленка дуже сумувала, часто задумувалась і плакала. Мати дуже боялася за неї і утішала її, кажучи:

– Не плач, Оленко, все буде добре, таке у нас життя.

Дівчина ніби трохи заспокоювалась, і так минув ще один рік, і її сповнилось вісімнадцять. Вона була така гарна, що подобалась багатьом хлопцям, але Оленка не хотіла ні з ким зустрічатися. І от, одного дня Оленка, як завжди, прокинулася рано і пішла працювати. Коли вона зачинила за собою двері, мати, яка щойно прокинулася, почула що у неї якось дуже забилось серце. Але мати не звернула на це уваги. Настав вечір і, як завжди, мати чекала Оленку з вечерею, але дівчина чомусь затримувалась і не приходила. Мати все її чекала, часто дивилась на двері і на стежку, котрою мала приходити Оленка. Накінець вона не витримала і пішла до сусідки, яка сказала їй, що бачила Оленку, як сідала на поїзд і переказала матері, що вона їде дуже далеко і вже не повернеться. Коли почула це мати, наче підкошена повалилась на землю. Вона плакала, кричала, кликала Оленку, потім сусідка відвела її додому.

Братик Оленки давно заснув, а бідна мати ніяк не могла заснути і десь опівночі наче почула крики Оленки і наче голос якийсь їй щось говорив.

Мати, схопилась, побігла відкрити двері і закричала:

– Донечко моя, ти повернулась?

Але надворі було тихо, темно і нікого не було. Мати побігла навкруг хати, але все не бачила нікого. Вона не змогла збагнути як таке може

бути, бо вона чітко чула крики і голос дівчини. Чекала цілу годину надворі, але Оленка не появлялась. Нарешті, знесилена мати увійшла в кімнату і почала гірко плакати, думала, що не перенесе таке горе, адже вона так сильно любила свою дочку і не таку долю для неї бажала. Вона думала, що її дочка одружить з гарним і багатим хлопцем, а вона буде няньчити внуків, а виявилось, що Оленка пішла до монастиря. Мати вже знала, що буде її дуже рідко бачити. Аж до самого ранка мати не змогла заснути, все думала, що, може, дочка схаминеться і повернеться додому. Дні минали, але Оленка не поверталась і не давала про себе знати. Мати б пішла за нею, але не знала в котрім монастирі знаходилась Оленка. Вона наче захворіла, лежала в ліжку і, тяжко зітхаючи, все промовляла:

– Оленко, сонечко моє, де ти? Чого ти від мене пішла? Повернись до матері твоєї, яка так на тебе чекає.

Так минув тиждень, який для матері здавався цілим роком. І ось, її принесли листа від Оленки. Мати схопила його і почала цілувати, наче то була сама Оленка. Вона тремтячими руками відкрила листа і почала його читати. Оленка просила пробачення, що пішла з дому, вона дуже шкодувала, що таке зробила, та писала, що не повернеться додому, тому що вона вибрала такий шлях і вороття немає. Мати не змогла дочитати листа, бо гіркі сльози заливали їй очі, а вона так сподівалась, що дочка повернеться. На другий день, залишивши хлопчика з сусідкою, взяла останні гроші, які ще мала, сіла на поїзд і поїхала до дочки. Думала переконати її повернутися додому. Мати ніяк не могла змиритися з тим, щоб дочка жила так далеко від неї. І ось вона доїхала до монастиря, з якого вийшла Оленка, вона була така гарна і водночас така смиренна у тому чорному одязі, що мати гірко заплакала. Вони кинулись одна одній на шию і довго плакали. Оленці було дуже жаль свою матір, тому що вона дуже змарніла і наче постаріла за один тиждень. Мати почала просити Оленку повернутись з нею додому, але дівчина не хотіла повертатись. Тоді мати сказала, що залишиться з нею, але дівчина нагадала їй, що вдома на неї чекає її братик, якому потрібна мати. І так змушена була мати попрощатись з дочкою і повернутись сама додому. І так минали дні, тижні, мати все сумувала і все сподівалась, що дочка повернеться, але марно, тільки листи втішали її, які присилала Оленка, хоче й дуже рідко.

Ходити до дочки мати не мала можливості, тому що було дуже далеко і їй не вистачало грошей. Минули два роки, дуже тяжкі для матері. І ось, Оленка надіслала листа, у якому писала, що приїде на два тижні додому. О, Боже! Яка то радість була для матері, вона почала приготуватися, наварила всякі страви, які любила Оленка. Мати думала, що вже як Оленка приїде додому, то вона вже її не відпустить назад. Остався ще один день до її приїзду, мати вже чекала її з нетерпінням. Вона вийшла надвір і почула як сусідки про щось перешіптувались і їй здалось, що чує:

– Як їй сказати, що Оленки вже немає?

Та, ні, подумала мати, це не про мене вони говорять, це не може бути. Але серце її так стислось у грудях, що вона не витримала, підійшла до них і запитала:

– Ви про що тут шепочетесь? Скажіть і мені.

Жінки з сльозами в очах, опустивши голови, замовкли. Мати наче зрозуміла і спитала, ледве промовивши:

– Невже це Оленка померла?

Але, ні, ні, це не може бути..

– Ви, що? Так хотіли пожартувати?

Але сусідки заплакали і сказали, що то правда: Оленка померла. Вона упала з п'ятого поверху і померла на місці. А мати сказала; а, ні, цього не може бути, Оленка завтра приїде додому, вона сама це мені написала, вона знає як дуже я на неї чекаю, вона не могла таке зі мною зробити, вона обіцяла, що приїде, це якась помилка. Мати все говорила, але серце у грудях наче хтось тис все дужче і дужче, і вона, наче той сніп, повалилась на землю. Вона отямилась тоді, коли сусідка мила їй лице водою і коли все усвідомила, закричала:

– Не треба було мене приводити до тями! Я не хочу більше жити, я хочу йти до неї!

Сусідка її утішала, але вона наче була у якомусь тумані, чула як розмовляли з нею, але нічого не розуміла. Наступного дня, почувши страшну вістку, приїхала до матері її сестра, щоб її підтримати. Мати збиралася іти у дорогу, тому що закон у монастирі забороняв поховати дівчину у рідному селі, треба щоб вона була похована там, тому що вона монашка. І так мати, її син і рідна сестра мали дуже довгу дорогу до монастиря, аж шістнадцять годин. Матері було дуже тяжко в дорозі, вона декілька разів непритомніла.

Оксана ЛАВІЦА

(Закінчення на 15 стор.)

КВАДРАТ

По горизонталі і по вертикалі

- Музичний інструмент, але і монета
- Біблійний персонаж
- Верхня ... місцевість на Мараморощині
- Муж Єви

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

4. Адам

3. Рона

2. Род

1. Ліра

Склав Микола КУРИЛЮК

ДИТЯЧІ СТОРІНКИ

Микола КОРСЮК

СУМНИЙ ЗАЄЦЬ

Наш вухатий, пелехатий,
Вийшов рано-вранці з хати, –
Через яри та байрак
В ліс добрався неборак.
На галявині в ліску
Він осівся на пеньку:

«Чи живу, чи не живу?» –
Запитався одинак,
Бо не збагне він ніяк,
Чом посивів раптом так?
Що з ним сталось через ніч,
Як топив у хаті піч?
Буде в нього того лиха,
Як побачить все Зайчиха!
Десь взялася враз Сорока
Чорнокрила, білобока,
Подивилася звисока, –
«Зайця розраджу сама:
– Наближається зима»

ЛИСЕНЯ І ЗИМА

Жило в лісі лисенятко,
З ним матуся та ще татко,
Три сестрички і брати, –
Вміли все собі знайти;
Була мова і розмова,
Все від слова і до слова,
І доречна, і розумна,
Мудра та ще многодумна,
Були ради і поради,
Як в ліску добитись влади,
Були гулі і розгулі,
Кукали радо зозулі,

На галявині – косулі, –
Кізоньки собі все – люлі.
Та померкли враз луги,
Все замовкло довкруги,
Знявся вітер з-поза гір, –
Всі сховалися до нір,
А молоде лисеня,
Що не бачило ще сніг,
Рано-вранці, як продніло,
Ступило через поріг,
Озирнулось, здивувалось,
Коли вийшло за поріг,
Що йому за ніч наснилось, –
Дивне сиплеться згори?
Подивилось, розгубилось,
Що за світ став через ніч, –
Носик догори звело
І пресумно дзявкнуло,
Розглядаєсь навсебіч,
Розгубилось, та дарма,
Бо й небес уже нема,
Стрясло сумно головою,
За поріг легко ногою
Ступило, та боязливо,
Що воно оце за диво?
Чом повсюд біле таке, –
І холодне, і вогке?
В лапку взяло отой сніг,
Поклало собі на ніс, –
Ой холодне, аж пече,
Зразу ж з мордочки тече, –
Нехай буде вже оте, –
Воно лапкою змете, –
І змете, змете саме, –
На весь вік вже знатиме,
І побігло за поріг,
Бо вже знає, що то – сніг.
Добре, що тепла нора,
Бо прийшла зимна пора.

ТРАГІЧНА ІСТОРІЯ

(Продовження з 14 стор.)

Приїхавши і побачивши Оленку в труні, мати знову знепритомніла і впала на землю. Коли опритомніла, дивилась на дочку, яка і мертва була дуже гарна, тільки трохи бліда. Це був найтрудніший день у житті матері. Вона так дивилась на Оленку, наче хотіла запам'ятати на все життя. Мати так гірко плакала, що ніхто не міг її утішити. І коли вона гірко плакала, Василько, який весь час був біля неї, сказав:

– Мамо, не плач, глянь і Оленка наша плаче!

Мама, яка нічого не чула і не бачила, враз почула Василька і глянула на обличчя Оленки. Справді, вона побачила як дві яскраві сльозинки покотилися із очей дівчини. Мати не зрозуміла, що це може бути. Дочка жива? Може, лікарі помилились? Як таке може бути, щоб у мертвої дитини сльози потекли з очей? Мати почала цілувати Оленку, кажучи:

– Оленко, Оленко! Може, ти ще жива? Може, ти хочеш лише налякати твою бідну матір?

Підведись, моє сонечко, з цієї поганої труни, вона аж ніяк не личить тобі!

Мати з горя не знала, що говорить, вона дивилась на Оленку і думала, що от-от дівчина відкриє свої гарні очі і всміхнеться матері. Але, на жаль, це не сталося і сльози більше не котились по обличчю дівчини. Мати не могла збагнути, що то могло бути, їй так стало гірко, коли побачила, що Оленка насправді мертва, знов знепритомніла. Коли треба було класти Оленку у могилу, мати наче збожеволіла, не хотіла відпускати її, вхопилася обома руками за труну, гірко плакала і казала, щоб її закопали разом з Оленкою.

Василько, який весь час був коло матері, плакавши, сказав:

– Мамо, відпусти труну, ти ще маєш для кого жити!

Мати наче схаменулась і подумала, що треба жити далі хоча б заради Василька, але як жити, як такий біль, що аж серце розриває.

Оленку поховали, всі давно вже розійшлися, а мати так і лежала біля могили, вона уже не плакала, тому що сліз у неї вже не було. Мати раз у раз зітхала і казала:

– Донечко моя, візьми і мене з собою, бо я не знаю як буду далі жити..

Вона просиділа цілу ніч біля могили, і скільки її просили, щоб ішла додому, не хотіла. На другий день вони вирушили в дорогу. Мати ішла хитаючись, наче п'яна. Вона не плакала, не розмовляла ні з ким, їй біль не можна було описати. Вдома, мати не їла, не пила, не могла спати, лежала в ліжку і дивилась в одну точку, і так вона захворіла. Її сестра і син Василько дуже боялись, що і вона помре. І так вона пролежала в ліжку майже два тижні, гіркі й тяжкі. Сестра відвезла її до лікарні, тому що вона була дуже слабка. Мати сказала сестрі, що якщо вона не повернеться, щоб забрала Василька до себе. І так вона пробула в лікарні місяць, і ніхто не знав на що вона хворіє. Одного дня, коли лікар зайшов в її палату, то побачив, що її нема. Вони всюди шукали її, але не змогли знайти.

Через тиждень прийшла вістка з монастиря, що знайшли бідну матір, яка лежала мертва на могилі Оленки з простягнутими руками, наче хотіла обняти могилу, в якій лежала її донечка.

КУЛЬТУРНИЙ ДЕТЕКТИВ

«Відкрите серце України»

23 жовтня у приміщенні Культурно-інформаційного центру у складі Посольства України в Румунії Маріяна Гавриленко та Віталій Танцюра, автори та безпосередні учасники проекту «Відкрите серце України», головна мета якого є сприяти покращенню позитивного іміджу України в світі, зустрілися з українською громадою Бухареста, взявши участь у тематичному заході, присвяченому ситуації в Україні та відзначенню 25-

ї річниці Студентської революції на граніті.

Зі офіційного сайту Посольства України в Румунії дізнаємось, що Посол Теофіл Бауер також зустрівся з авторами проекту «Відкрите серце України» і поінформував їх щодо актуальних питань, які наразі стоять на порядку денному українсько-румунських відносин, зокрема відзначивши незмінну позицію Румунії щодо України, на прохання співрозмовників навіть конкретні факти наданої гуманітарної допомоги Україні.

Музично-літературний вечір в місті Александрія

Українська література, головню поезія і постмодерна проза, зацікавлює чимраз більше румунських читачів і учасників літературних заходів, багато з яких названо прямо «румунсько-українськими».

Саме один з таких заходів відбувся 5 листопада у будинку культури міста Александрії, з нагоди чотириріччя від дня заснування відомого гурту «Архаїк», який вже декілька разів виступав у Культурно-інформаційного центрі Посольства України в Румунії.

Присутній на заході письменник Михайло Гафія Трайста прочитав декілька зі своїх поетичних творів, а також поезії Дмитра Лазуткіна в перекладі Корнелія Ірода.

Подаємо нову адресу по інтернету нашої редакції:
E-mail: ukrainskyi.visnyk@gmail.com

Застереження

- * За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- * Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- * Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
- * Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

«Газетярські штрихи» Михайла Михайлюка

Не знати чи Михайло Михайлюк вибрав журналістику, чи журналістика вибрала його, але він був і залишається першою скрипкою українських публікацій Румунії і не тільки.

Видатний чеський письменник і журналіст Карел Чапек, кепкуючи з приводу журналістської освіти, писав: «Наскільки мені відомо, ніхто до цього часу не намагався встановити, звідки беруться журналісти...». Це ж істинна правда, бо диплом, який отримують випускники журналістських факультетів, не робить їх журналістами, а журналістика не професія, не та праця, яку людина залишає за воротами проходної заводу чи за дверима якоїсь контори, а спосіб життя – праця, якою людина займається завжди, носить її в душі повсюди, бере її з собою додому, у відпустку, у туристичний похід, бо інакше не може жити. Журналістика не знає кінцевого рівня майстерності, вона завжди містить у собі можливість дальшої еволюції. Журналіст – *semper tiro* (завжди учень) у нього немає поняття «після роботи», бо неможливо виключити себе з потоку духовної праці. Саме таким журналістом є наш славнозвісний Михайло Михайлюк, за плечима, якого півсторіччя газетярства.

Після збірки публіцистики «Понад 45 років з українським пером», яка вийшла друком 2009 року, Михайло Михайлюк збагатив ще одним збірником українську публіцистику. «Газетярські штрихи», без жодного вагання, можна назвати і першою книгою історії Союзу Українців Румунії, в якій він відображає, як личить справжньому безкомпромісному журналісту, не тільки досягнення СУР, а і його недоліки. Хоча це не всім до вподоби, але правда залишається правдою, а з помилок, висвітлених автором, можна навчитись багато дечого і не повторювати їх.

Я впевнений, що наші читачі чекають «Газетярських штрихів», як теплого хліба.

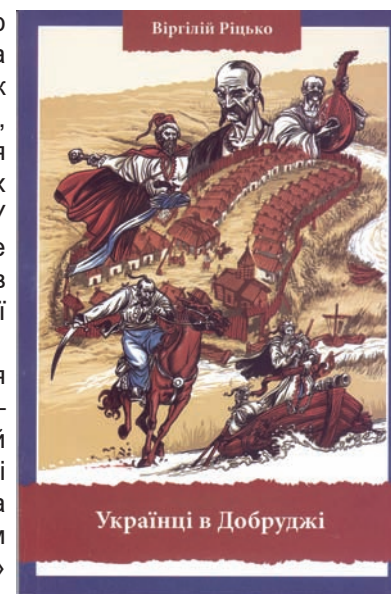
Історія Задунайської Січі

«Українці в Добруджі» – назвав свою нову книжку Віргілій Ріцко, який здавна займається задунайською тематикою як в українських та румунських публікаціях, так і окремими виданнями, як «Трилогія життя», збічник народних задунайських пісень «Їхав козак за Дунай», та інші. У новій своїй книзі автор торкається ще не дослідженої дотепер історії українців Добруджі і слабо висвітленої історії Задунайської Січі.

«Задунайська січ і досі залишається досить невивченою сторінкою історії. – пише у вступному слові автор. – Зате й тепер побутують перекази, легенди, пісні про долю задунайського запорожця та художні твори, представлені передусім невмирущим «Запорожцем за Дунаєм» Семена Гулака-Артемівського.»

Книга складається з п'яти частин (розділів): «Задунайське військо», «Січ задунайська», «Знищення Запорізької Січі», «Козацьке чорноморське військо», «Дунавецька Січ».

Михайло ТРАЙСТА

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК UKRAINSKYI VISNYK

Шеф-редактор

МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК

Редактор – Тереза ШЕНДРОУ

Техноредагування і комп'ютерний набір: Тереза ШЕНДРОУ

Редакція: Раду Попеску № 15, Бухарест

Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748; 0212220724

Друкарня S.C.SMART ORGANIZATION S.R.L., Бухарест, Румунія

Redacția: Radu Popescu Nr. 15, Sector 1, București, România